

Zavod za javno zdravlje Sombor

Zdravstveno stanje stanovništva
Zapadno-bačkog okruga
2015 godine

Sombor, novembar 2016

1. POKAZATELJI VITALNO-DEMOGRAFSKE STATISTIKE

1.1. Karakteristike teritorije

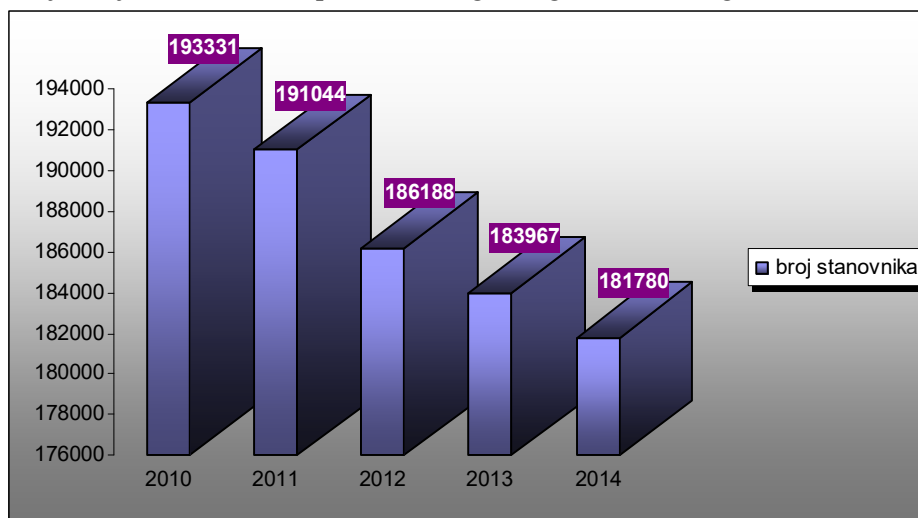
Zapadno-bački upravni okrug smešten je u severozapadnom delu Republike Srbije i u svom sastavu ima četiri opštine - Apatin, Kula, Odžaci i Sombor. Prostire se na površini od 2488 km² što predstavlja 2,7% ukupne površine Republike Srbije i 11,2% površine Vojvodine. Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2011 godine, na području okruga živelo je 188087 stanovnika sa prosečnom gustinom naseljenosti od 73 stanovnika po km².

Tabela 1. Opšti podaci za teritoriju Zapadno-bačkog okruga 2014 godine

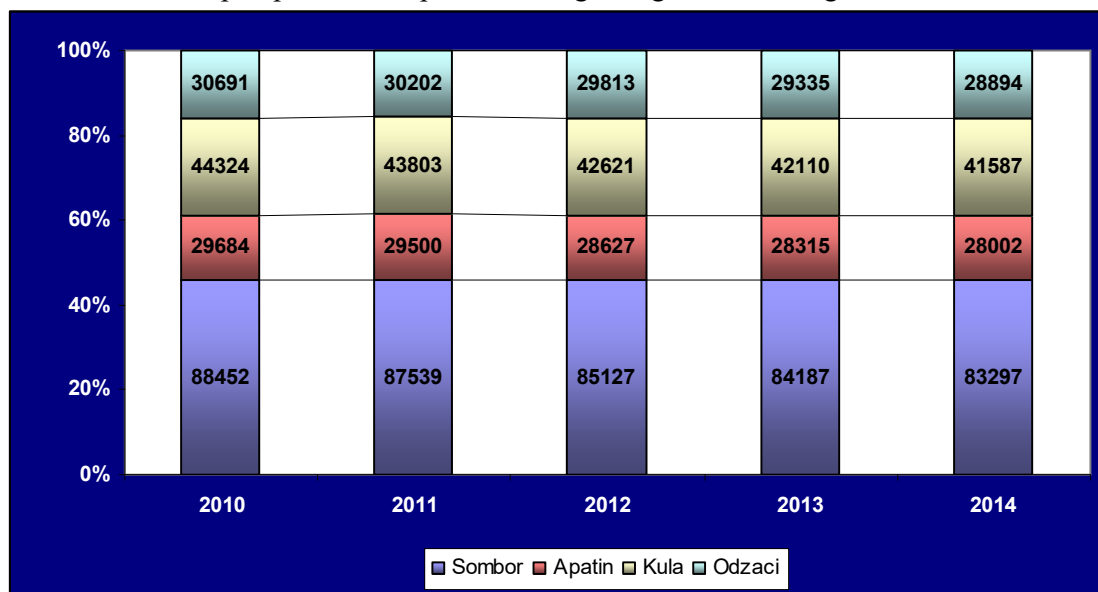
opština/okrug	površina u km ²	broj naselja	stanovništvo po popisu 2011 godine			na km ²
			ukupno	muškarci	žene	
OKRUG	2488	37	188087	91753	96334	73
Sombor	1216	16	85903	41628	44275	69
Apatin	380	5	28929	14133	14796	74
Kula	481	7	43101	21086	22015	86
Odžaci	411	9	30154	14906	15248	70

Prema procenama Republičkog zavoda za statistiku, sredinom 2014 godine u Zapadno-bačkom okrugu živelo je 181780 stanovnika, što je za 6307 stanovnika manje u odnosu na poslednji popis stanovništva. Time je nastavljen trend stalnog smanjenja broja stanovnika na posmatranoj teritoriji.

Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika Zapadno-bačkog okruga 2010-2014 godine

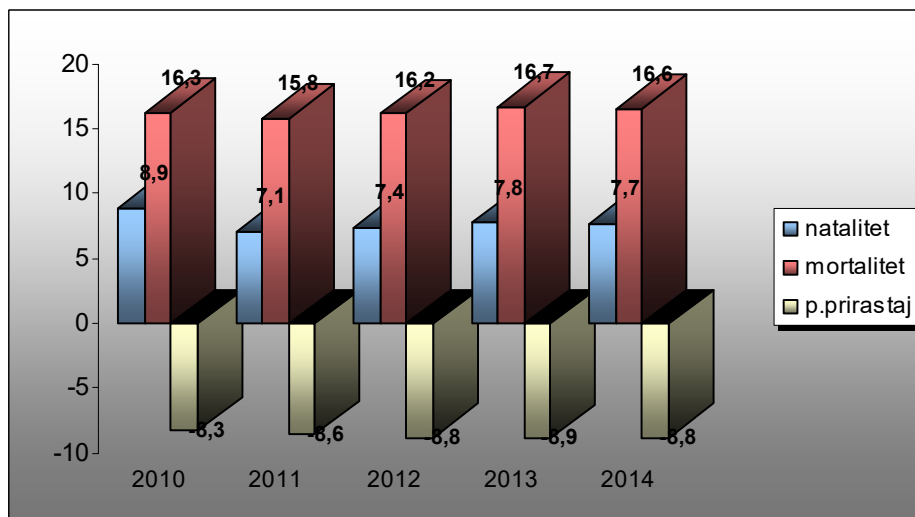
Grafikon 2. Stanovništvo po opštinama Zapadno-bačkog okruga 2010-2014 godine

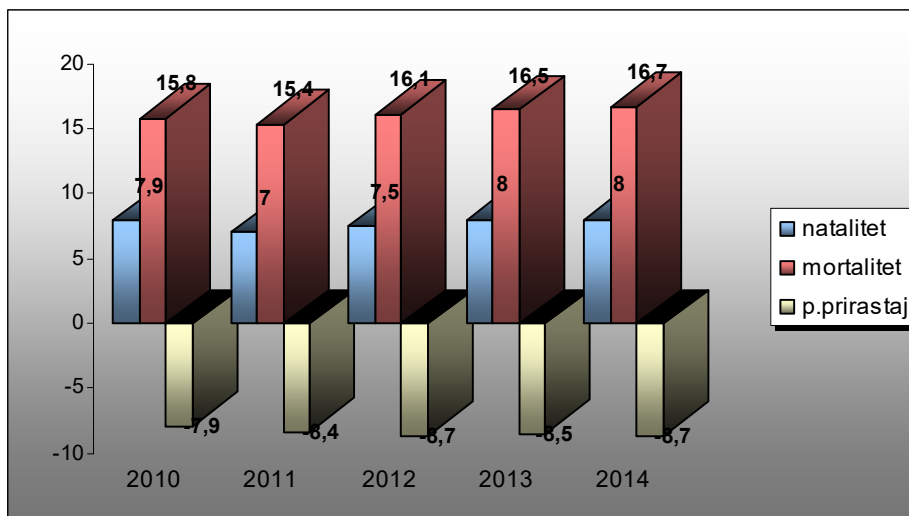
1.2. Prirodno kretanje stanovništva

Nepovoljni trendovi u prirodnom kretanju stanovništva ukazuju na smanjenje broja živorodjenih i održavanje visokih vrednosti opšte stope smrtnosti. Prema podacima za 2014 godinu stopa nataliteta iznosila je 7,7 a opšta stopa mortaliteta 16,6/1000 stanovnika. Kao rezultanta ovakvih događaja, stopa prirodnog priraštaja izrazito je nepovoljna i u 2014 godini iznosila je na -8,8/1000 stanovnika.

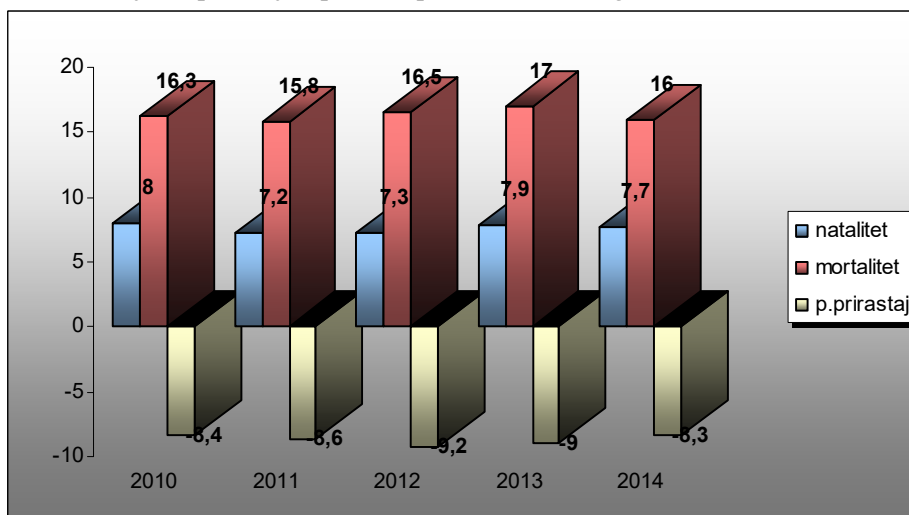
Grafikon 3. Prirodno kretanje na području Zapadno-bačkog okruga 2010-2014 godine

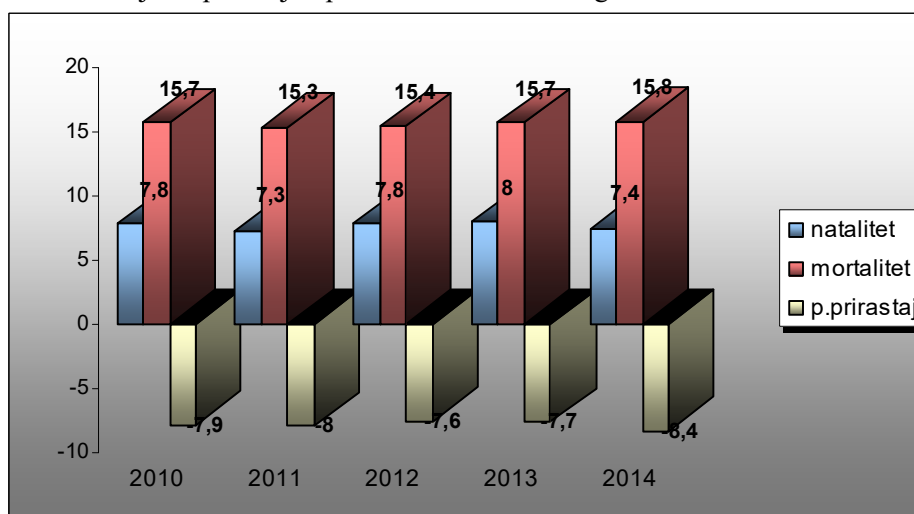
Grafikon 4. Prirodno kretanje na području opštine Sombor 2010-2014 godine

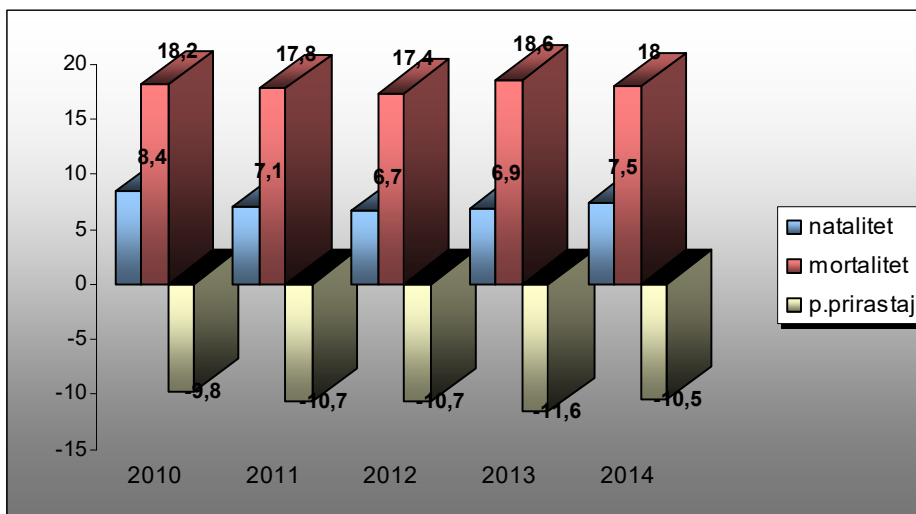
Grafikon 5. Prirodno kretanje na području opštine Apatin 2010-2014 godine

Grafikon 6. Prirodno kretanje na području opštine Kula 2010-2014 godine

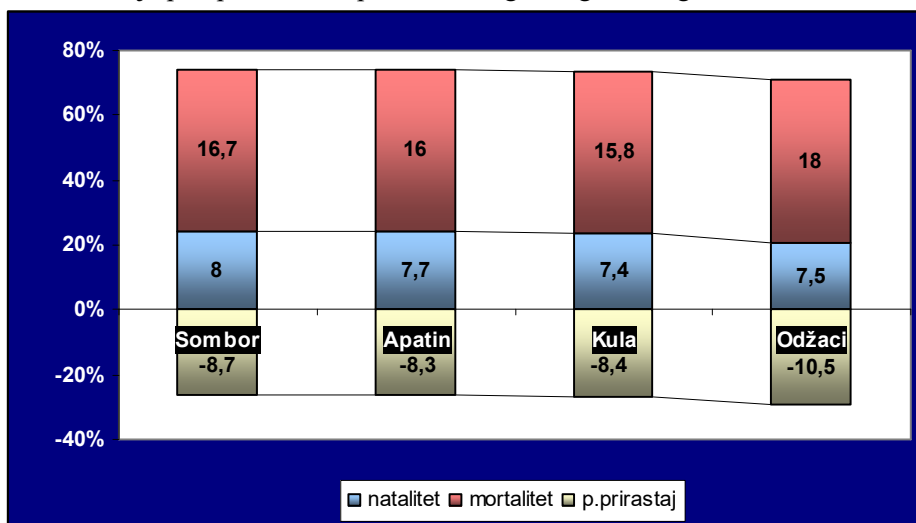

Grafikon 7. Prirodno kretanje na području opštine Odžaci 2010-2014 godine

Stopa nataliteta, kao pozitivna komponenta u prirodnom kretanju stanovništva nepovoljna je u svim opštinama Zapadno-bačkog okruga a najniža vrednost u 2014 godini beleži se na području opštine Kula (7,4/1000st.). Opšta stopa smrtnosti najveća je u Odžacima i iznosi 18/1000st. Stopa prirodnog priraštaja nastavlja višegodišnji negativan trend a najnepovoljniju vrednost ovog pokazatelja ima opština Odžaci (-10,5/1000st.).

Grafikon 8. Prirodno kretanje po opštinama Zapadno-bačkog okruga 2014 godine

Jednu od osnovnih osobina našeg stanovništva predstavlja izražen proces starenja. Starosna struktura odgovara regresivnom biološkom tipu gde je učešće dobne grupe starijih od 65 godina premašilo 19% u svim opštinama. Prosečna starost stanovništva je 43,81 godina a index starosti 152,1. Očekivano trajanje života na rođenju iznosi 71,7 godina za muškarce i 76,5 za žene a prosečna starost umrlog lica 74,3 godine. Na osnovu navedenih pokazatelja, teritorija Zapadno-bačkog okruga svrstava se u kategoriju veoma starih populacija.

Tabela 2. Osnovni kontigenti stanovništva na području Zapadno-bačkog okruga 2014 godine

opština okrug	prosečna starost	index starenja	15-64 godina	>18god.	0-6god.	7-14god.	žene 15-49	Očekivano trajanje života na rođenju	
								M	Ž
ZB okrug	43,81	152,1	122257	152633	10277	13590	38299	71,70	76,50
Sombor	44,0	156,5	55914	70159	4705	6076	17757	70,85	76,82
Apatin	43,91	152,9	18835	23511	1583	2117	5864	69,76	76,84
Kula	43,03	137,4	27860	34476	2415	3403	8805	71,17	77,55
Odžaci	44,29	161,9	19648	24487	1574	1994	5873	70,12	75,61

Tabela 3. Vitalni događaji na području Zapadno-bačkog okruga u periodu 2010-2014 godine

Područje	Proc. broj stanovnika	Živorodjeni	Umrli	Prirodni priraštaj	Umrli oočjad	Umrli od. na 1000 ž.	NA 1000 STANOVNIKA		
							živorodjeni	umrli	pr.priraštaj
2 0 10									
Sombor	88452	701	1401	-700	3	4,3	7,9	15,8	-7,9
Kula	44324	344	696	-352	1	2,9	7,8	15,7	-7,9
Odžaci	30691	258	558	-300	-	-	8,4	18,2	-9,8
Apatin	29684	238	488	-250	-	-	8,0	16,3	-8,4
Okrug	193331	1541	3143	-1602	4	2,6	8,0	16,3	-8,3
2 0 11									
Sombor	87539	613	1347	-734	3	4,9	7,0	15,4	-8,4
Kula	43803	321	669	-348	0	0,0	7,3	15,3	-8,0
Odžaci	30202	213	538	-325	0	0,0	7,1	17,8	-10,7
Apatin	29500	212	467	-255	1	4,7	7,2	15,8	-8,6
Okrug	191044	1359	3021	-1662	4	2,9	7,1	15,8	-8,7
2 0 12									
Sombor	85127	635	1327	-692	6	9,4	7,5	16,1	-8,7
Kula	42621	331	655	-324	1	3,0	7,8	15,4	-7,6
Odžaci	29813	201	520	-319	1	5,0	6,7	17,4	-10,7
Apatin	28627	208	471	-263	2	9,6	7,3	16,5	-9,2
Okrug	186188	1375	3018	-1643	10	7,3	7,4	16,2	-8,8
2 0 13									
Sombor	84187	673	1390	-717	5	7,4	8,0	16,5	-8,5
Kula	42110	338	663	-325	1	3,0	8,0	15,7	-7,7
Odžaci	29335	204	545	-341	3	14,7	6,9	18,6	-11,6
Apatin	28315	225	480	-255	2	8,9	7,9	17,0	-9,0
Okrug	183967	1440	3078	-1638	11	7,6	7,8	16,7	-8,9
2 0 14									
Sombor	83297	666	1387	-721	6	9,0	8,0	16,7	-8,7
Kula	41587	308	659	-351	1	3,2	7,4	15,8	-8,4
Odžaci	28894	218	520	-302	2	9,2	7,5	18,0	-10,5
Apatin	28002	216	448	-232	3	13,9	7,7	16,0	-8,3
Okrug	181780	1408	3014	-1606	12	8,5	7,7	16,6	-8,8

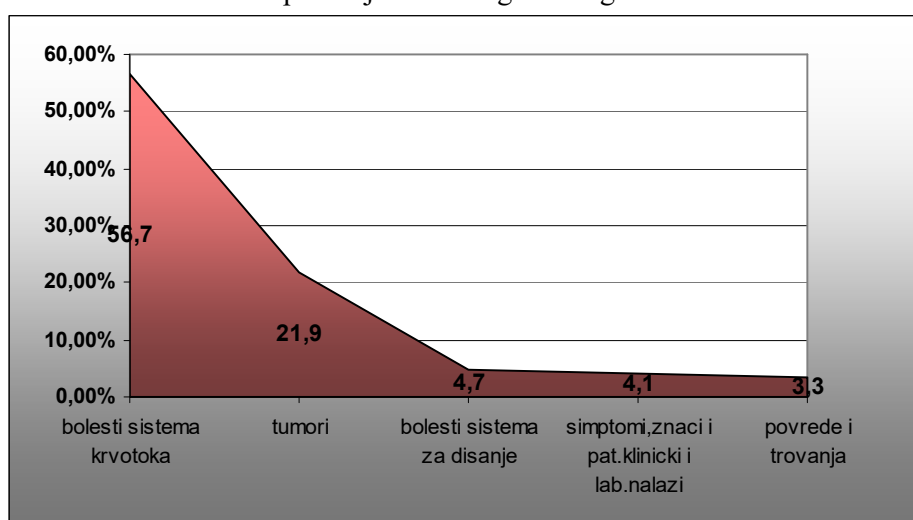
♦Vitalno-demografska kretanja u Zapadno-bačkom okrugu obeležava stalno smanjenje broja stanovnika u odnosu na ranije popise, smanjenje broja živorodjenih i održavanje visoke stope opšte smrtnosti. Sa 19,6% starijih od 65 godina, okrug se svrstava u kategoriju veoma starih populacija.

2. OBOLJEVANJE I UMIRANJE STANOVNIŠTVA

2.1. Struktura uzroka smrti

Tokom 2015 godine na teritoriji Zapadno-bačkog okruga umrlo je 3057 lica, od čega 1574 ili 51,5% muškaraca i 1483 ili 48,5% žena. Hronične nezarazne bolesti i dalje su vodeći uzroci smrti a pre svega srčana i maligna oboljenja čije učešće u ukupnoj smrtnosti našeg stanovništva iznosi gotovo 80%. Ukoliko se osvrnemo na prethodni period, nema značajnijih izmena u kretanju vodećih uzroka smrti. Prvo mesto zauzimaju bolesti sistema krvotoka sa učešćem od 56,7% dok su na drugom mestu tumori sa 21,9%. U poretku vodećih uzroka smrti slede bolesti sistema za disanje, grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi i grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora.

Grafikon 9. Vodeći uzroci smrti na području ZB okruga 2015 godine

2.1.1. Bolesti sistema krvotoka

Od bolesti sistema krvotoka umrlo je u prethodnoj godini 1735 osoba, od čega 791 ili 45,6% muškaraca i 944 ili 54,4% žena. Vodeći uzroci smrti bili su iz podgrupe druge bolesti srca sa udelom od 53,8% a potom slede bolesti krvnih sudova mozga sa 19,6% i ishemične bolesti srca sa 10,9%.

Tabela 4. Umrli od bolesti sistema krvotoka prema uzroku smrti i polu 2015 godine

UZROK SMRTI	BROJ UMRLIH					
	ukupno		muškarci		žene	
	broj	%	broj	%	broj	%
1. druge bolesti srca	933	53,8	431	54,5	502	53,2
2. bolesti krvnih sudova mozga	341	19,6	146	18,4	195	20,6
3. ishemične bolesti srca	189	10,9	116	14,7	73	7,7
4. ateroskleroza	142	8,2	45	5,7	97	10,3
5. bolesti povišenog krvnog pritiska	115	6,6	45	5,7	70	0,7
6. ostalo	15	0,9	8	1,0	7	0,1
UKUPNO	1735	100	791	100	944	100

2.1.2. Tumori

Od malignih oboljenja umrlo je u 2015 godini 671 osoba, od čega 408 ili 60,8% muškaraca i 263 ili 39,2% žena. Prema lokalizaciji malignih tumora kod muškaraca su dominirali tumori traheje, bronha i pluća sa udelom od 29,4% i tumori kolona i rektuma sa 14,5%. Maligni tumori traheje, bronha i pluća vodeći su uzrok smrti i kod žena sa udelom od 15,2%, dok je na drugom mestu tumor dojke sa 14,1%.

Tabela 5. Umrli od tumora prema uzroku smrti i polu 2015 godine

LOKALIZACIJA TUMORA	muškarci		LOKALIZACIJATUMORA	žene	
	broj	%		broj	%
1. traheja, bronh i pluća	120	29,4	1. traheja,bronh i pluća	40	15,2
2. kolon i rektum	59	14,5	2. dojka	37	14,1
3. prostata	34	8,3	3. kolon i rektum	34	12,9
4. želudac	20	4,9	4. pankreas	15	5,7
5. pankreas	18	4,4	5. jajnik	12	4,6
6. ostalo	157	38,5	6. ostalo	125	47,5
UKUPNO	408	100	UKUPNO	263	100

2.1.3. Bolesti sistema za disanje

Na trećem mestu vodećih uzroka smrti su bolesti sistema za disanje sa 145 umrlih ili 4,7%. U ovoj grupi bolesti vodeći uzroci smrti bili su: hronične bolesti donjih disajnih puteva (62,7%), pneumonia (22,7%) i druge bolesti disajnih organa (14,5%).

2.1.4. Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi

Na četvrtom mestu je grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi sa 126 umrlih ili 4,1%. U ukupnom broju, umrlih muškaraca bilo je 69 ili 54,8% a žena 57 ili 45,2%. Pozicija ove grupe bolesti u strukturi mortaliteta ukazuje na potrebu unapredjenja kvaliteta podataka u vezi sa utvrđivanjem uzroka smrti i primenjene klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti.

2.1.5. Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora

Grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora zauzima peto mesto sa 101 umrlih ili 3,3%. U ukupnom broju umrlih više je muškaraca (74 ili 73,3%) nego žena (27 ili 26,7%). U okviru ove grupe bolesti vodeće uzroke smrti predstavljaju: povrede glave, vrata, grudnog koša i trbuha (29,7%) i povrede donjih ekstremiteta (8,9%).

TABELA 6. UMRILI PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti	APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR		ZB OKRUG	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ukupno umrlih	477	100	691	100	514	100	1375	100	3057	100
Zarazne i parazitarne bolesti	1	0,21	3	0,43	1	0,19	13	0,94	18	0,59
Tumori	93	19,50	148	21,42	115	22,37	315	22,91	671	21,95
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	1	0,21	1	0,14	2	0,39	0	0,00	4	0,13
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	6	1,26	4	0,58	5	0,97	17	1,24	32	1,05
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	3	0,63	5	0,72	6	1,17	36	2,62	50	1,63
Bolesti nervnog sistema	10	2,10	7	1,01	4	0,78	32	2,33	53	1,73
Bolesti sistema krvotoka	271	56,81	436	63,10	293	57,00	735	53,45	1735	56,75
Bolesti sistema za disanje	19	4,00	27	3,91	35	6,81	64	4,65	145	4,74
Bolesti sistema za varenje	9	1,89	16	2,31	13	2,53	45	3,27	83	2,71
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,22	3	0,10
Bolesti mokraćno-polnog sistema	3	0,63	4	0,58	4	0,78	17	1,24	28	0,91
Trudnoća, radjanje i babinje	0	0,00	0	0,00	1	0,19	0	0,00	1	0,03
Stanja u porodjajnom periodu	0	0,00	1	0,14	1	0,19	2	0,14	4	0,13
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	2	0,42	1	0,14	0	0,00	0	0,00	3	0,10
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	44	9,22	14	2,03	15	2,92	53	0,38	126	4,12
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	15	3,14	24	3,47	19	3,70	43	3,13	101	3,30

2.2. Morbiditet

Aktuelnu sliku oboljevanja stanovništva obeležavaju ona sa hroničnim i dugotrajnim tokom, naročito bolesti sistema krvotoka, tumori, dijabetes, mentalna oboljenja, bolesti sistema za disanje. Etiologija većine hroničnih nezaraznih oboljenja je veoma složena. Njihov nastanak vezuje se za velik broj faktora rizika od kojih su najčešći pušenje, hipertenzija, hiperholesterolemija, gojaznost, neadekvatna ishrana, nedovoljna fizička aktivnost, preterana upotreba alkohola, hronični stres i drugi faktori u životnoj i radnoj sredini.

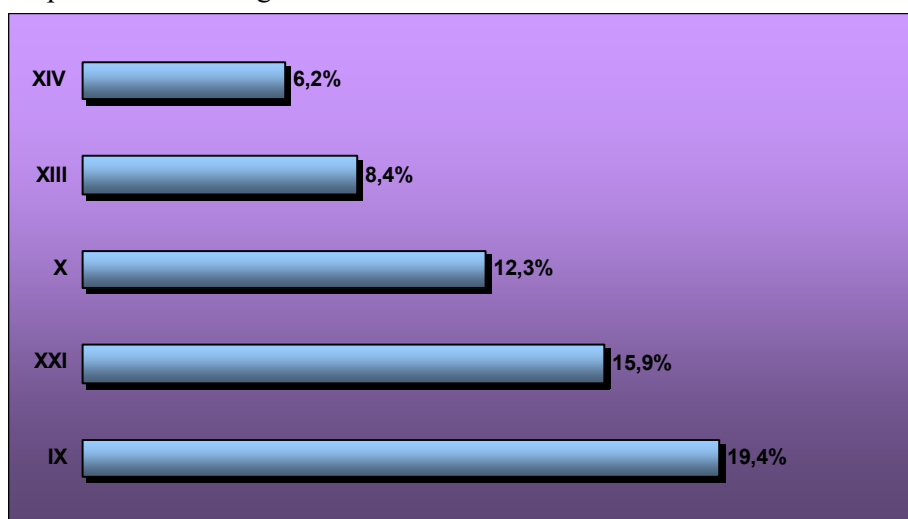
2.2.1. Vanbolnički morbiditet

2.2.1.1. Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva registrovano je tokom 2015 godine 242405 oboljenja, što odgovara nivou iz prethodne godine. U strukturi morbiditeta prvo mesto zauzimaju bolesti sistema krvotoka sa udelom od 19,4% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, bolesti sistema za disanje, bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva i bolesti mokraćno-polnog sistema.

Poredak vodećih grupa bolesti kod odraslog stanovništva nije se značajno menjao i prati trend iz prethodnog perioda.

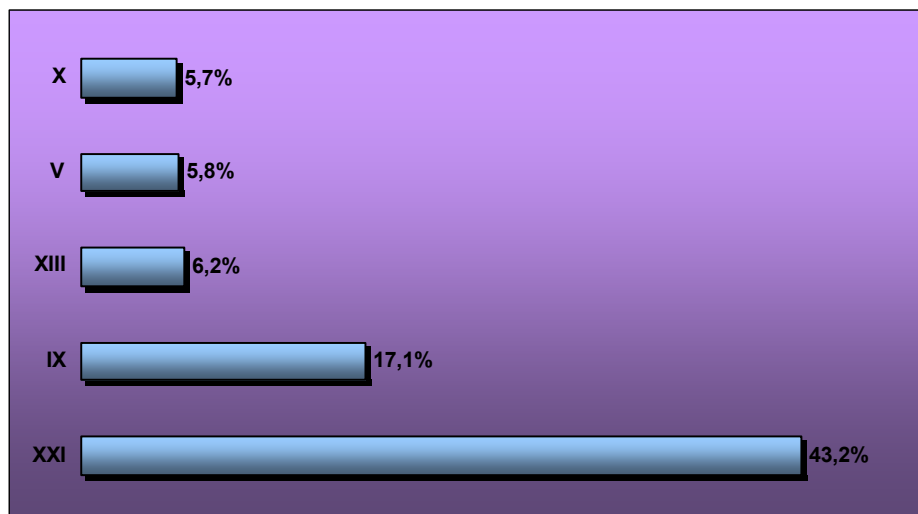
Grafikon 10. Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine
Zapadno-bački okrug 2015

2.2.1.2. Služba za zdravstvenu zaštitu radnika

U službama medicine rada utvrđeno je tokom godine 20921 oboljenja, što je više nego u prethodnoj godini kada je registrovano 14594 oboljenja i stanja. U morbiditetu radnoaktivnog stanovništva najzastupljeniji su faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom sa udelom od 43,2% i bolesti sistema krvotoka sa 17,1%. U pet vodećih ulaze i bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja i bolesti sistema za disanje.

Grafikon 11. Vodeće grupe bolesti u službi medicine rada
Zapadno-bački okrug 2015

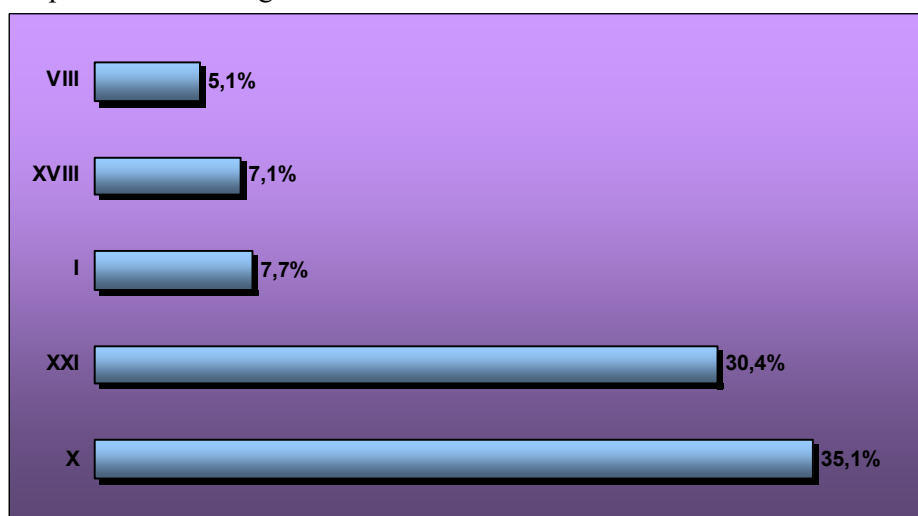

2.2.1.3. Služba za zdravstvenu zaštitu dece

U oblasti zaštite zdravlja predškolske dece utvrđeno je u 2015 godini 55522 oboljenja i ovaj broj povećan je u odnosu na prethodnu godinu kada je registrovano 51843 oboljenja. U oboljevanju ove grupacije stanovništva dominiraju bolesti sistema za disanje koje u ukupnom morbiditetu učestvuju sa 35,1%. Ostale grupe bolesti koje ulaze u pet vodećih su: faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, zarazne i parazitarne bolesti, grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi i bolesti uva i mastoidnog nastavka.

Struktura oboljevanja u oblasti zaštite zdravlja dece pokazuje dominaciju bolesti sistema za disanje bez većih izmena u poretку vodećih grupa bolesti.

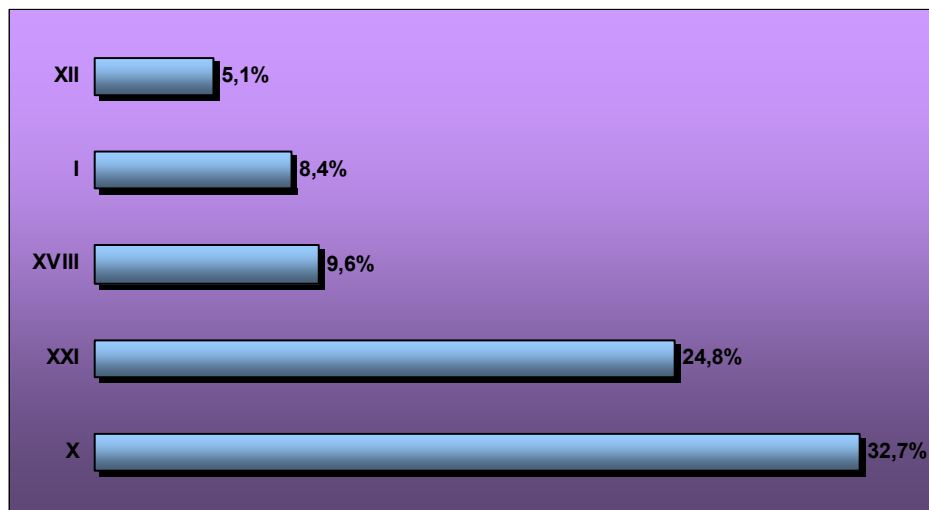
Grafikon 12. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu dece
Zapadno-bački okrug 2015

2.2.1.4. Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U okviru zdravstvene zaštite školske dece i omladine registrovano je u prethodnoj godini 41456 oboljenja, što odgovara nivou iz 2014 godine. U ukupnom morbiditetu prvo mesto zauzimaju bolesti sistema za disanje sa 32,7% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi, zarazne i parazitarne bolesti te bolesti kože i potkožnog tkiva.

Grafikon 13. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine
Zapadno-bački okrug 2015

2.2.1.5. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službama za zdravstvenu zaštitu žena registrovano je tokom 2015 godine 24864 oboljenja, što je manje nego u 2014 kada je utvrđeno 27755 oboljenja i stanja. Najčešće su registrovane bolesti mokraćno-polnog sistema sa 43,2% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, grupa trudnoća, radjanje i babinje, tumori i bolesti krvi i krvotovornih organa.

Grafikon 14. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena
Zapadno-bački okrug 2015

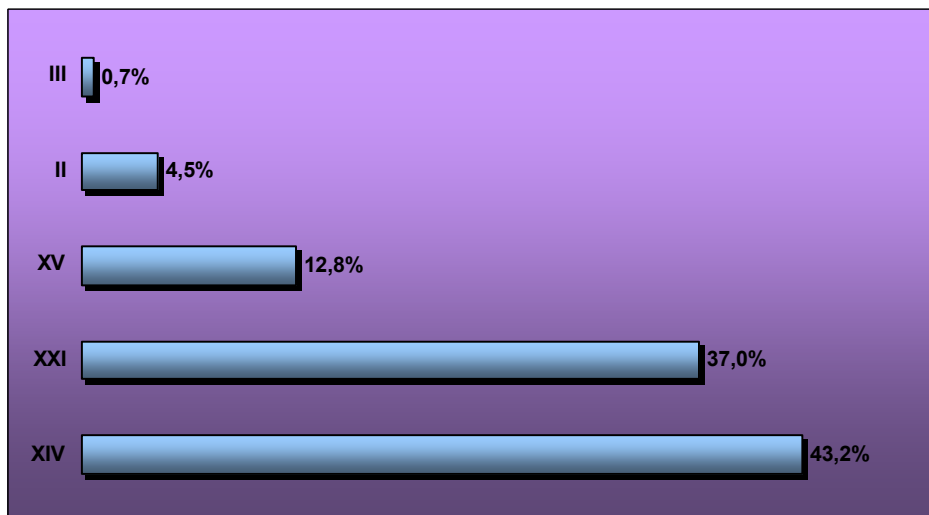

TABELA 7. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ODRASLIH
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2011-2015 GODINE

Grupa bolesti		2011		2012		2013		2014		2015	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		192089	100	206773	100	236328	100	245757	100	242405	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	4531	2,36	4368	2,11	6432	2,72	5226	2,13	5440	2,24
II	Tumori	3440	1,79	3458	1,67	3832	1,62	4559	1,86	4634	1,91
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	2927	1,52	2512	1,21	2585	1,09	3209	1,31	2694	1,11
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	9814	5,11	10130	4,90	11900	5,03	13876	5,65	13881	5,73
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	13297	6,92	14631	7,07	15626	6,61	16806	6,84	13525	5,58
VI	Bolesti nervnog sistema	5486	2,85	5066	2,45	4792	2,03	5477	2,23	4653	1,92
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	4226	2,20	4466	2,16	5364	2,27	5641	2,30	4624	1,91
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	3712	1,93	4292	2,07	5701	2,41	5228	2,13	4722	1,95
IX	Bolesti sistema krvotoka	33127	17,24	35356	17,10	42790	18,11	49456	20,12	47029	19,40
X	Bolesti sistema za disanje	34681	18,00	33512	16,21	36857	15,60	32324	12,75	29882	12,33
XI	Bolesti sistema za varenje	9807	5,10	8955	4,33	10153	4,30	9674	3,94	8856	3,65
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	7580	3,95	7241	3,50	8576	3,63	8719	3,55	8105	3,34
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	19973	10,39	19413	9,39	21212	8,97	21635	8,80	20418	8,42
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	12102	6,30	15461	7,48	17352	7,34	16974	6,91	15018	6,20
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	148	0,08	149	0,07	205	0,09	297	0,12	227	0,09
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	0	0,00	1	0,00	4	0,00	28	0,01	12	0,01
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	57	0,03	65	0,03	106	0,04	203	0,08	218	0,09
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	6034	3,14	7500	3,63	10269	4,34	10997	4,48	11697	4,82
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	9144	4,76	10116	4,89	8941	3,78	9338	3,80	8238	3,40
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	12003	6,25	20081	9,71	23631	10,00	27090	11,02	38532	15,90

TABELA 8. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ODRASLIH
PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti		APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		73686	100	33966	100	31854	100	102899	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	1232	1,67	574	1,69	733	2,30	2901	2,82
II	Tumori	1351	1,83	560	1,60	494	1,55	2229	2,17
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	891	1,21	219	0,64	304	0,95	1280	1,24
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	8541	11,59	543	1,50	1076	3,38	3721	3,62
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	5600	7,60	869	2,56	2508	7,87	4548	4,42
VI	Bolesti nervnog sistema	1633	2,22	572	1,68	689	2,16	1759	1,71
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	1434	1,95	691	2,03	582	1,83	1917	1,86
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	780	1,06	1175	3,46	159	0,50	2608	2,53
IX	Bolesti sistema krvotoka	27240	36,97	1913	5,63	6345	19,91	11531	11,21
X	Bolesti sistema za disanje	6297	8,54	7298	21,49	4025	12,63	12262	11,92
XI	Bolesti sistema za varenje	1952	2,65	1652	4,86	941	2,95	4311	4,19
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	1760	2,39	1546	4,55	901	2,83	3898	3,79
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	4538	6,16	2983	8,78	3002	9,42	9895	9,62
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	3901	5,29	2427	7,14	1813	5,69	6877	6,68
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	56	0,07	70	0,21	8	0,02	93	0,09
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	4	0,01	0	0,00	0	0,00	8	0,01
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	79	0,11	9	0,03	15	0,05	115	0,11
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	2374	3,22	2007	5,91	1336	4,19	5980	5,81
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1403	1,90	1614	4,75	961	3,02	4260	4,14
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	2620	3,55	7244	21,33	5962	18,72	22706	22,07

TABELA 9. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU RADNIKA
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2011-2015 GODINE

Grupa bolesti		2011		2012		2013		2014		2015	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		18439	100	17894	100	22071	100	14594	100	20921	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	467	2,53	489	2,73	390	1,77	143	0,98	256	1,22
II	Tumori	315	1,71	376	2,10	444	2,01	312	2,13	340	1,62
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	356	1,93	317	1,77	373	1,70	169	1,15	134	0,64
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	981	5,32	1006	5,62	1309	5,93	837	5,74	892	4,26
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1554	8,42	1500	8,38	1876	8,50	1101	7,50	1212	5,80
VI	Bolesti nervnog sistema	1128	6,12	972	5,43	972	4,40	236	1,62	207	0,99
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	423	2,29	446	2,49	543	2,46	221	1,51	281	1,34
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	380	2,06	372	2,08	451	2,04	143	0,98	144	0,69
IX	Bolesti sistema krvotoka	3614	19,60	2868	16,03	4390	19,90	3361	23,03	3581	17,12
X	Bolesti sistema za disanje	1894	10,27	1627	9,09	1841	8,34	885	6,06	1197	5,72
XI	Bolesti sistema za varenje	1107	6,00	765	4,27	957	4,34	370	2,53	389	1,86
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	502	2,72	523	2,92	516	2,34	266	1,82	275	1,31
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	2004	10,87	1617	9,04	2008	9,10	1291	8,85	1309	6,26
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	1070	5,80	1200	6,71	1180	5,35	646	4,43	855	4,09
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	65	0,35	60	0,33	136	0,62	8	0,05	6	0,03
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	14	0,07	26	0,14	50	0,23	0	0,00	1	0,01
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	0	0,00	2	0,01	12	0,05	13	0,09	11	0,05
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	220	1,19	376	2,10	605	2,74	471	3,23	516	2,47
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	395	2,14	453	2,53	471	2,13	288	1,97	278	1,32
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	1950	10,57	2899	16,20	3547	16,07	3833	26,26	9037	43,19

TABELA 10. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU RADNIKA
PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti		APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		9269	100	0	0	4101	100	7551	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	112	1,21	0	0	144	3,51	0	0
II	Tumori	226	2,44	0	0	114	2,78	0	0
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	110	1,19	0	0	24	0,58	0	0
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	698	7,53	0	0	194	4,73	0	0
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	922	9,95	0	0	290	7,07	0	0
VI	Bolesti nervnog sistema	172	1,85	0	0	35	0,85	0	0
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	215	2,32	0	0	66	1,61	0	0
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	119	1,28	0	0	25	0,61	0	0
IX	Bolesti sistema krvotoka	2887	31,15	0	0	694	16,92	0	0
X	Bolesti sistema za disanje	789	8,51	0	0	408	9,95	0	0
XI	Bolesti sistema za varenje	271	2,92	0	0	118	2,88	0	0
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	193	2,08	0	0	82	1,99	0	0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	968	10,44	0	0	341	8,31	0	0
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	499	5,38	0	0	356	8,68	0	0
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	6	0,06	0	0	0	0,00	0	0
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	1	0,01	0	0	0	0,00	0	0
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	8	0,09	0	0	3	0,07	0	0
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	396	4,27	0	0	120	2,93	0	0
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	162	1,75	0	0	116	2,83	0	0
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	515	5,55	0	0	971	23,68	7551	100

TABELA 11. REGISTROVANI MORBITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU DECE
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2011-2015 GODINE

Grupa bolesti		2011		2012		2013		2014		2015	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		56336	100	51963	100	57727	100	51843	100	55522	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	3556	6,31	2703	5,20	4551	7,88	3356	6,47	4312	7,77
II	Tumori	17	0,03	35	0,07	57	0,10	76	0,14	89	0,16
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	518	0,92	438	0,84	659	1,14	620	1,19	393	0,70
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	95	0,17	166	0,32	309	0,53	106	0,20	195	0,35
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	125	0,22	199	0,38	237	0,41	143	0,27	167	0,30
VI	Bolesti nervnog sistema	195	0,35	250	0,48	285	0,50	313	0,60	380	0,68
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	1255	2,23	1183	2,28	1112	1,93	1153	2,22	849	1,53
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	2819	5,00	3217	6,19	3757	6,51	3949	7,61	2816	5,07
IX	Bolesti sistema krvotoka	20	0,03	29	0,05	45	0,08	34	0,06	87	0,16
X	Bolesti sistema za disanje	27563	48,93	23295	44,83	21425	37,11	20276	39,11	19492	35,11
XI	Bolesti sistema za varenje	1547	2,75	1157	2,23	1073	1,86	943	1,81	864	1,56
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	2668	4,73	2246	4,32	2960	5,13	2423	4,67	2020	3,64
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	99	0,17	175	0,34	317	0,55	211	0,40	452	0,81
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	742	1,32	1125	2,16	1415	2,51	1134	2,18	1007	1,81
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	593	1,05	526	1,01	713	1,23	389	0,75	150	0,27
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	291	0,52	355	0,68	572	1,00	345	0,66	226	0,40
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1692	3,00	1789	3,44	2763	4,79	2877	5,54	3983	7,17
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	802	1,42	1039	2,00	1095	1,90	980	1,89	1133	2,04
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	11739	20,84	12036	23,16	14346	24,85	12515	24,14	16907	30,45

TABELA 12. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU DECE
PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti		APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		9468	100	8503	100	10029	100	27522	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	867	9,16	289	3,40	390	3,89	2766	10,05
II	Tumori	23	0,24	12	0,14	3	0,03	51	0,18
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	65	0,69	103	1,21	58	0,57	167	0,61
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	40	0,42	4	0,05	16	0,16	135	0,50
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	46	0,48	12	0,14	3	0,00	106	0,38
VI	Bolesti nervnog sistema	84	0,89	28	0,33	9	0,09	259	0,94
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	172	1,82	105	1,24	74	0,74	498	1,81
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	949	10,02	470	5,53	118	1,18	1279	4,65
IX	Bolesti sistema krvotoka	12	0,13	3	0,03	1	0,01	71	0,26
X	Bolesti sistema za disanje	4001	42,26	3291	38,70	3639	36,28	8561	31,11
XI	Bolesti sistema za varenje	122	1,29	169	1,99	169	1,68	404	1,67
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	440	4,65	306	3,60	237	2,36	1037	3,77
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	74	0,78	19	0,22	7	0,07	352	1,28
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	316	3,38	171	2,01	90	0,90	430	1,56
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	87	0,92	33	0,39	0	0,00	30	0,11
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	76	0,80	40	0,47	5	0,05	105	0,38
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	950	10,03	114	1,34	427	4,26	2492	9,05
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	153	1,61	101	1,19	113	1,13	766	2,78
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	991	10,47	3233	38,02	4670	46,56	8013	29,11

TABELA 13. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2011-2015 GODINE

Grupa bolesti		2011		2012		2013		2014		2015	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		48878	100	38856	100	45564	100	41280	100	41456	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	3630	7,43	3428	8,82	5255	11,53	3899	9,45	3492	8,41
II	Tumori	60	0,12	85	0,22	109	0,24	124	0,30	139	0,33
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	253	0,52	175	0,45	173	0,37	191	0,46	208	0,50
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	280	0,57	211	0,54	312	0,68	249	0,60	307	0,50
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	325	0,66	185	0,48	203	0,44	257	0,62	275	0,66
VI	Bolesti nervnog sistema	492	1,01	442	1,14	582	1,28	608	1,47	669	1,61
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	1104	2,26	893	2,30	969	2,13	941	2,30	656	1,58
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	2181	4,46	1982	5,10	2013	4,42	1483	3,60	1410	3,40
IX	Bolesti sistema krvotoka	179	0,37	147	0,38	172	0,38	214	0,52	215	0,51
X	Bolesti sistema za disanje	24794	50,73	16360	42,10	17572	38,56	14714	35,64	13547	32,67
XI	Bolesti sistema za varenje	2139	4,38	1595	4,10	1285	2,82	1067	2,58	961	2,32
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	2264	4,63	2252	5,79	2352	5,16	2160	5,23	1704	4,11
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	857	1,75	754	1,94	829	1,82	811	1,96	833	2,01
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	1407	2,88	1244	3,20	1386	3,04	1221	2,96	966	2,33
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	3	0,01	0	0,00	1	0,00	4	0,01	8	0,02
XVI	Stanja u porodajnom periodu	0	0,00	0	0,00	9	0,02	1	0,00	7	0,7
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	82	0,17	94	0,24	169	0,37	120	0,29	171	0,41
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	2492	5,10	2783	7,16	4169	9,15	3985	9,65	3962	9,56
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	2127	4,35	2195	5,65	2138	4,70	2032	4,92	1625	3,92
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	4209	8,61	4031	10,37	5866	12,87	7199	17,44	10301	24,84

TABELA 14. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŠKOLSKE DECE I OMLADINE
PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti		APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		7055	100	8616	100	6764	100	19021	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	623	8,83	315	3,65	413	6,10	2141	11,25
II	Tumori	34	0,48	26	0,30	9	0,13	70	0,37
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	27	0,38	14	0,16	41	0,61	126	0,08
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	51	0,72	37	0,43	34	0,50	185	0,97
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	47	0,67	39	0,45	17	0,25	172	0,90
VI	Bolesti nervnog sistema	135	1,91	89	1,03	65	0,96	380	1,99
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	128	1,81	65	0,75	45	0,66	418	2,19
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	356	5,05	210	2,44	88	1,30	756	3,97
IX	Bolesti sistema krvotoka	44	0,62	21	0,24	12	0,18	138	0,72
X	Bolesti sistema za disanje	2488	35,26	3051	35,41	2141	31,65	5903	31,03
XI	Bolesti sistema za varenje	87	1,23	247	2,87	201	2,97	426	2,24
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	348	4,93	267	3,10	189	2,79	900	4,73
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	149	2,11	59	0,68	70	1,03	555	2,92
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	191	2,71	129	1,50	167	2,47	479	2,52
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	0	0,00	6	0,07	0	0,00	2	0,01
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	7	0,10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	52	0,74	24	0,28	3	0,04	92	0,48
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1039	14,73	292	3,39	499	7,38	2132	11,21
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	191	2,71	350	4,06	133	1,97	951	5,00
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	1058	15,00	3411	39,59	2637	38,98	3195	16,80

TABELA 15. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŽENA
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2011-2015 GODINE

Grupa bolesti		2011		2012		2013		2014		2015	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		21506	100	18737	100	25137	100	27755	100	24864	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	100	0,46	70	0,37	59	0,23	94	0,33	116	0,47
II	Tumori	583	2,71	470	2,51	579	2,30	1038	3,73	1107	4,45
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	17	0,08	18	0,10	45	0,18	220	0,79	168	0,67
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	1	0,00	7	0,04	47	0,19	46	0,16	140	0,56
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1	0,00	10	0,05	12	0,05	9	0,03	1	0,00
VI	Bolesti nervnog sistema	0	0,00	3	0,02	0	0,00	14	0,05	2	0,01
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti sistema krvotoka	0	0,00	0	0,00	25	0,10	18	0,06	1	0,00
X	Bolesti sistema za disanje	0	0,00	8	0,04	39	0,15	9	0,03	2	0,01
XI	Bolesti sistema za varenje	1	0,00	0	0,00	3	0,01	3	0,01	5	0,02
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	33	0,15	58	0,26	98	0,39	193	0,69	153	0,61
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	0	0,00	11	0,06	4	0,01	1	0,00	2	0,01
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	13841	64,36	11294	60,28	14201	56,50	12514	45,08	10745	42,21
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	862	4,01	1448	7,73	3019	12,01	4212	15,17	3191	12,83
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	2	0,01	3	0,02	0	0,00	2	0,00	1	0,00
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	1	0,00	3	0,02	1	0,00	4	0,01	2	0,01
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1	0,00	24	0,13	94	0,37	34	0,12	17	0,06
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1	0,00	0	0,00	1	0,00	5	0,01	1	0,00
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	6062	28,19	5310	28,34	6910	27,49	9339	33,64	9209	37,04

TABELA 16. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŽENA
PO OPŠTINAMA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2015 GODINE

Grupa bolesti		APATIN		KULA		ODZACI		SOMBOR	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
UKUPNO		1995	100	2226	100	15389	100	5254	100
I	Zarazne i parazitarne bolesti	18	0,90	2	0,09	45	0,29	51	0,97
II	Tumori	92	4,61	47	2,11	780	5,07	188	3,58
III	Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	2	0,10	1	0,04	114	0,74	51	0,97
IV	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	0	0,00	0	0,00	125	0,81	15	0,28
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,02
VI	Bolesti nervnog sistema	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,04
VII	Bolesti oka i pripojaka oka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,02
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti sistema krvotoka	0	0,00	0	0,00	1	0,01	0	0,00
X	Bolesti sistema za disanje	2	0,10	0	0,00	0	0,00	0	0,00
XI	Bolesti sistema za varenje	1	0,05	0	0,00	2	0,01	2	0,04
XII	Bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva	6	0,30	2	0,09	128	0,83	17	0,32
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	0	0,00	0	0,00	2	0,01	0	0,00
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	972	48,72	1494	67,11	5886	38,25	2393	45,55
XV	Trudnoća, radjanje i babinje	83	4,16	357	16,04	2043	13,27	708	13,47
XVI	Stanja u porodjajnom periodu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,02
XVII	Urodjene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,04
XVIII	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	0	0,00	5	0,22	5	0,03	7	0,13
XIX	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1	0,05	0	0,00	0	0,00	0	0,00
XXI	Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom	818	41,00	318	14,28	6258	40,66	1815	34,54

- ◆ Hronična nezrasta oboljenja i dalje su dominantna u oboljevanju i umiranju stanovništva, pri čemu najveći značaj imaju kardiovaskularna i maligna oboljenja. S obzirom na visoko učešće u smrtnosti i razboljevanju stanovništva kao i opterećenosti sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite, neophodna je usmerenost ka primarnoj zdravstvenoj zaštiti, odnosno zaštiti porodice i izabranom lekaru, uz stavljanje akcenta na prevenciju i rano otkrivanje bolesti.
- ◆ Jedan od osnovnih puteva za produženje očekivanog trajanja života i unapredjenja zdravlja jeste promocija zdravlja u svim fazama života – unapredjenje zdravlja i preventivne zdravstvene zaštite u odnosu na oblike i sadržaje zdravstvenog-promotivnog rada, motivacija zdravstvenih radnika uz promovisanje ponašanja koje vodi zdravlju i smanjenju riziko faktora i dosledno sprovođenje mera koje su utvrdjene Programima zdravstvene zaštite za borbu protiv ovih bolesti.

3. KADROVI, RAD I KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvenu delatnost na području Zapadno-bačkog okruga, u skladu sa planom mreže, obavljaju samostalno sledeće zdravstvene ustanove:

- Zavod za javno zdravlje Sombor
- Opšta bolnica Sombor
- Apoteka narodna Sombor
- Dom zdravlja Sombor
- Dom zdravlja Kula
- Dom zdravlja Odžaci
(sa vanbolničkim stacionarom za plućne bolesti i TBC)
- Dom zdravlja Apatin
- Specijalna bolnica "Junaković" Apatin

Zdravstvenu zaštitu stanovništva Zapadno-bačkog okruga u 2015 godini obezbeđivalo je 2368 zaposlenih, od toga 1729 zdravstvenih (73%) i 639 nemedicinskih radnika (27%). Ukupan broj zaposlenih smanjen je u odnosu na 2014 godinu za 51. Od ukupnog broja zdravstvenih radnika, zaposlenih sa visokom stručnom spremom bilo je 492 (28,4%), sa višom 113 (6,5%), sa srednjom 1122 (64,9%) i sa nižom stručnom spremom 2 (0,1%).

Tabela 17. Zaposleni u zdravstvenim ustanovama Zapadno-Bačkog okruga 2015

Zdravstvena ustanova	ukupno zaposlenih	Z D R A V S T V E N I R A D N I C I					nemedic. radnici
		ukupno	visoka s.sprema	viša s.sprema	srednja s.sprema	niža s.sprema	
Zavod za javno zdravlje Sombor	69	48	19	11	18	0	21
Opšta bolnica Sombor	1080	811	187	56	566	2	269
Apoteka narodna Sombor	99	67	21	0	46	0	32
Dom zdravlja Sombor	381	300	113	15	172	0	81
Dom zdravlja Kula	242	185	63	10	112	0	57
Dom zdravlja Odžaci	208	160	45	7	108	0	48
Dom zdravlja Apatin	172	127	41	5	81	0	45
Specijalna bolnica Junaković Apatin	117	31	3	9	19	0	86
UKUPNO	2368	1729	492	113	1122	2	639

3.1. Primarna zdravstvena zaštita

3.1.1. Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama opšte medicine radilo je tokom 2015 godine 83 lekara i 124 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. U odnosu na prethodnu godinu broj lekara smanjen je za 8 a medicinskih sestara/tehničara za pet zaposlenih. Po jednom lekaru dolazi u proseku 1815 stanovnika i taj broj kretao se u rasponu od 1610 u Odžacima do 2321 u Apatinu, dok je kriterijum predviđen pravilnikom 1 LEKAR NA 1600 STANOVNIKA. Ostvareno je ukupno 763427 poseta, što odgovara nivou iz 2014 godine. Odnos prvih i ponovnih poseta nije se menjao i iznosio je 2,6. Po jednom stanovniku ostvareno je u proseku 5,1 poseta za godinu dana. Prosečna opterećenost lekara na godišnjem nivou kretala se u rasponu od 8682 u Somboru do 11098 u Kuli, dok je standard definisan pravilnikom 7350 POSETA GODIŠNJE. U sva četiri doma zdravlja lekari su ostvarili veći broj poseta od mere izvršenja.

Tabela 18. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih na području Zapadno-Bačkog okruga 2015

OPŠTINA OKRUG	populacija odraslih	lekari	viša i srednja ss	br. stan. na 1 lek.	br. sest. na 1 lek.	POSETE					
						kod lekara ukupno	prvih	kod ost. zdr.rad.	na 1 osobu	po 1 lek godišnje	ponovnih na prvu
Apatin	23206	10	22	2321	2,2	88341	42416	35932	3,8	8834	1,1
Kula	34006	17	19	2000	1,1	188673	45563	188673	5,5	11098	3,1
Odžaci	24150	15	29	1610	1,9	130465	23309	139151	5,4	8698	4,6
Sombor	69285	41	54	1690	1,3	355948	102533	442446	5,1	8682	2,5
Okrug	150647	83	124	1815	1,5	763427	213821	806202	5,1	9198	2,6

3.1.2. Služba za zdravstvenu zaštitu radnika

Zaštitu zdravlja radno-aktivnog stanovništva obezbeđivalo je u 2015 godini 9 lekara i 15 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Broj zaposlenih nije se menjao u odnosu na prethodnu godinu. Jedan od pokazatelja koji je neophodno unaprediti u ovoj oblasti zdravstvene zaštite svakako je udeo preventivnih poseta koji je znatno ispod definisane mere izvršenja (5250 PREVENTIVNIH POSETA PO 1 LEKARU GODIŠNJE). U okviru preventivnih, realizovano je 2818 specijalističkih, 2561 periodičnih i 410 kontrolnih pregleda. Pregledanih lica u cilju zaposlenja bilo je 2090 a poseta kod psihologa 6512.

Tabela 19. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu radnika na području Zapadno-Bačkog okruga 2015

OPŠTINA OKRUG	lekari	viša i srednja ss	br. sest. na 1 lek.	POSETE			PREGLEDANA LICA U CILJU ZAPOSLENJA					posete kod psihologa
				spec.ijal. pregledi	periodicni pregledi	kontrolni pregledi	ukupno pregledanih	sposobni za rad		nesposobni za rad		
								svega	na odr. r.mesto	svega	privremen	
Apatin	2	2	1,0	42	0	237	0	0	0	0	0	0
Kula	1	1	1,0	329	554	0	284	284	0	0	0	1073
Odžaci	2	2	1,0	479	0	0	567	567	0	0	0	1189
Sombor	4	10	2,5	1968	2007	173	1239	1226	11	1	0	4250
Okrug	9	15	1,7	2818	2561	410	2090	2077	11	1	0	6512

3.1.3. Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

Zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području Zapadno-bačkog okruga obezbeđivalo je tokom 2015 godine 15 lekara i 19 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Što se tiče kadrovske obezbeđenosti potrebno je istaći da u domovima zdravlja Apatin i Kula lekari imaju veći broj dece pošto pružaju objedinjenu zdravstvenu zaštitu kako za predškolsku decu tako i za školsku decu i omladinu, pa se kadar prikazuje u izveštaju jedne službe kako se ne bi duplirao. U dečijem dispanzeru doma zdravlja Sombor na jednog lekara dolazi u proseku 784 dece a u domu zdravlja Odžaci 1574, što je iznad standarda koji predviđa pravilnik (850 DECE NA 1 LEKARA),

Kod lekara je tokom godine zabeleženo 74770 poseta a po 1 lekaru na godišnjem nivou 4985 poseta. Na svaku prvu registrovano je 0,5 ponovnih poseta, dok je prosečan broj poseta po 1 detetu 6,7. U okviru savetovališnog rada registrovano je 10829 poseta odojčadi i 5322 poseta ostale dece.

Tabela 20. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece na području Zapadno-Bačkog okruga 2015

OPŠTINA OKRUG	broj dece 0-6 godina	lekari	viša i srednja ss	POSETE						
				kod lekara ukupno	prvih	kod ost. zdr.rad.	po 1 detetu	ponovnih na prvu	u savetov: odojčadi	u savetov: ost. dece
Apatin	1583	0*	0*	11410	7239	3751	7,2	0,6	990	1042
Kula	2415	8	9	17683	13763	16846	7,3	0,3	3465	1115
Odžaci	1574	1	2	15273	11860	2603	9,7	0,3	1598	195
Sombor	4705	6	8	30404	24429	30206	6,5	0,2	4776	2970
Okrug	10277	15	19	74770	57291	53406	7,3	0,3	10829	5322

* Kadar je prikazan u izveštaju Službe za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

3.1.4. Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

Zaštitu zdravlja školske dece i omladine obezbeđivalo je u protekloj godini 15 lekara i 15 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom, pri čemu se broj zaposlenih nije menjao u odnosu na 2014. Na području opštine Odžaci po jednom lekaru dolazi 1585 dece ove dobi a u Somboru 1329 (standard predviđen pravilnikom iznosi 1 LEKAR NA 1500 DECE).

Tokom godine ostvareno je ukupno 75518 poseta, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu kada je registrovano 89887 poseta. Godišnja opterećenost lekara premašuje meru izvršenja (6300 POSETA PO LEKARU) na području opština Odžaci – 7431. Broj ponovnih poseta na prvu iznosio je 0,7 a po jednom detetu ostvareno je u proseku 3,6 poseta za godinu dana.

Tabela 21. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine
na području Zapadno-Bačkog okruga 2015

OPŠTINA OKRUG	broj dece 7-18 godina	lekari	viša i srednja ss	P O S E T E				
				kod lekara ukupno	prvih	kod ost. zdr..rad.	po 1 detetu	ponovnih na prvu
Apatin	3213	6	5	8442	5170	1601	2,6	0,6
Kula	5166	0	0	20728	10929	11769	4,0	0,9
Odžaci	3170	2	3	14827	10649	2166	4,7	0,4
Sombor	9307	7	7	31521	17224	35214	3,4	0,8
OKRUG	20856	15	15	75518	43972	50750	3,6	0,7

* Kadar je prikazan u izveštaju Službe za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

3.1.5. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zaštitu zdravlja žena obezbeđivalo je tokom 2014 godine 12 lekara i 12 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. U odnosu na prethodnu godinu broj lekara povećan je za 2 a medicinskih sestara/tehničara za 3 zaposlenih. Obezbeđenost lekarima nije u skladu sa kriterijumima predviđenim Pravilnikom – 1 LEKAR NA 6500 ŽENA starijih od 15 godina, naročito na području opštine Kula - 9177 žena na 1 lekara.

U ordinacijama lekara registrovano je ukupno 35916 poseta, dok je odnos prvih i ponovnih iznosio 1,1. Po jednoj ženi ostvareno svega 0,4 poseta za godinu dana. Godišnji broj poseta po lekaru iznosio je 2993 i u sva četiri doma zdravlja znatno je manji od definisane mere izvršenja - 6300 POSETA GODIŠNJE.

Tabela 22. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Zapadno-Bačkog okruga 2015

OPŠTINA OKRUG	br. žena 15 i više godina	lekari	viša i srednja ss	br. žena. na 1 lek.	br. sest. na 1 lek.	POSETE					
						kod lekara ukupno	prvih	kod ost. zdr..rad.	po 1 ženi	po 1 lek godišnje	ponovnih na prvu
Apatin	12535	2	2	6267	1,0	2959	1792	937	0,2	1479	0,6
Kula	18354	2	2	9177	1,0	4529	3083	6629	0,2	2264	0,5
Odžaci	12832	2	3	6416	1,5	6162	4237	6162	0,5	3081	0,4
Sombor	37699	6	5	6283	0,8	22266	7881	28623	0,6	3711	1,8
Okrug	81420	12	12	6785	1,0	35916	16993	42351	0,4	2993	1,1

3.2. Bolnička zdravstvena zaštita

Zdravstvenu zaštitu stanovništva Zapadno-bačkog okruga na sekundarnom nivou obezbeđuju:

- ♦ Opšta bolnica Sombor
- ♦ Vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC u Odžacima
- ♦ Specijalna bolnica "Junaković" u Apatinu

Opšta bolnica obezbeđuje stacionarnu zdravstvenu zaštitu za ukupno 181780 stanovnika i raspolaže sa 732 postelje. Tokom 2015 godine u bolnici je lečeno 21848 bolesnika i ostvareno 195771 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 9 dana.

Vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC u Odžacima raspolaže sa 25 postelja a tokom godine u stacionaru je lečeno 205 bolesnika koji su ostvarili 4920 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je u prethodnoj godini 24 dana.

Specijalna bolnica "Junaković" u Apatinu ima 140 postelja (prema planu mreže) a tokom godine u bolnici je lečeno 2370 bolesnika i ostvareno 33677 b.o. dana, sa prosečnom dužinom bolničkog lečenja 14,2 dana.

Tabela 23. Pokazatelji funkcionisanja bolničke službe u Zapadno-bačkom okrugu 2015

POKAZATELJ	Opšta bolnica	Vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC	Specijalna bolnica Banja Junaković	UKUPNO
Broj postelja	732	25	140	897
Broj ispisanih bolesnika	21848	205	2370	24423
Broj b.o. dana	195771	4920	33677	234368
Dužina bolničkog lečenja	9	24	14,2	9,6

♦ Sveobuhvatnu zdravstvenu zaštitu za stanovništvo Zapadno-bačkog okruga obezbeđuju po nivoima zaštite sledeće zdravstvene ustanove: domovi zdravlja (Apatin, Kula, Odžaci i Sombor) i narodna apoteka u Somboru (na primarnom nivou); opšta bolnica Sombor, vanbolnički stacionar za plućne bolesti i tuberkulozu pri domu zdravlja Odžaci i specijalna bolnica za rehabilitaciju u Apatinu (na sekundarnom nivou) i Zavod za javno zdravlje Sombor kao ustanova na više nivoa zdravstvene delatnosti.

♦ Što se tiče registrovanih poseta po službama PZZ, u opštoj medicini, godišnji broj poseta po lekaru premašuje meru izvršenja u svim domovima zdravlja na okrugu, dok je u službama medicine rada nepovoljan udeo preventivnih pregleda koji je u svim domovima zdravlja znatno ispod kriterijuma predviđenih pravilnikom. Kada je u pitanju korišćenje zdravstvene zaštite situacija je veoma nepovoljna u službama za zdravstvenu zaštitu žena gde se po jednoj ženi registruje svega 0,4 poseta za godinu dana.

♦ Kada je u pitanju bolnička zdravstvena zaštita u Zapadno-bačkom okrugu postoji adekvatna obezbeđenost stanovništva bolničkim posteljama (4,9 postelja/1000 stanovnika). U toku godine u ovim ustanovama lečeno je 24423 bolesnika i ostvareno 234368 b.o. dana.

♦ Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 9,6 dana.

4. EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU

Prema definiciji Svetske zdravstvene organizacije „zdravlje je stanje potpunog fizičkog, mentalnog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i slabosti“. Zdravlje može biti narušeno uticajem raznih živih agenasa koje se nalaze u čoveku ili izvan njega. Takođe može biti narušeno i brojnim neživim agensima iz sredine u kojoj čovek živi (fizičkim, hemijskim...).

Epidemiologija je nauka koja se bavi izučavanjem svih činioca zdravlja i bolesti odn. proučavanjem masovnih poremećaja zdravlja. Područje interesa epidemiologije znatno se razlikuje od područja interesovanja u kliničkoj praksi.

Naime klinička praksa je usmerena na pojedinca – bolesnika, dok epidemiologija ima znatno šire područje interesovanja. Epidemiologija kao znanost u praksi nastoji otkriti neregistrovane bolesnike, inaparentne infekcije i latentne infekcije. Ona proučava populaciju u riziku.

Osnovni zadatak epidemiologije je utvrđivanje značaja neke pojave tj. bolesti u populaciji, zatim otkrivanje uzročnika tih pojava koje utiču na zdravstveno stanje stanovništva, postavljanje epidemiološke dijagnoze i prognoze kao i donošenje mera prevencije u cilju suzbijanja i sprečavanja širenja zaraznih bolesti.

Zarazne bolesti su poremećaji zdravlja uzrokovani mikroorganizmima kao što su : bakterije, virusi, gljivice i paraziti. Mnogi mikroorganizmi se kolonizuju na našem telu kao i unutar tela. Ovi mikroorganizmi su obično bezopasni, čak i korisni, ali pod određenim uslovima, kada se naruši njihova ravnoteža, mogu da izazovu razne bolesti.

IZVORI PODATAKA ZA EPIDEMIOLOŠKU ANALIZU

Prijavljivanje zaraznih bolesti uređeno je Pravilnikom o prijavljivanju zaraznih bolesti i drugih slučajeva utvrđenih Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Centar za kontrolu i prevenciju bolesti, na osnovu podataka iz prijavnih kartica oboljenja-smrti od zaraznih bolesti, kao i zbirnih prijava, prati kretanje zaraznih bolesti. Lekari su obavezni da prijavljuju sve bolesti koje otkriju, a koje se nalaze na spisku unutar Pravilnika.

Pojedinačne prijave obolelih od zaraznih bolesti sadrže podatke o identitetu obolele osobe, dijagnozu, starost, pol, adresu, podatke o načinu postavljanja dijagnoze (klinički ili laboratorijski), kao i datum obolevanja, hospitalizacije i prijavljivanja.

Zbirne prijave su skup sakupljenih podataka u određenom vremenskom periodu (jedna sedmica) o broju obolelih koji su razvrstani prema dijagnozi i starosnoj grupi.

Sistem prijavljivanja u AP Vojvodini funkcioniše na pet nivoa. Prvi nivo predstavlja prikupljanje podataka u lokalnoj zajednici u kojoj se pojavilo oboljenje. Drugi nivo predstavlja obradu podataka na nivou okruga. Treći nivo je agregacija odn. objedinjavanje informacija na nivou Autonomne Pokrajine Vojvodine. Četvrti nivo predstavlja objedinjavanje informacija na nivou Republike Srbije. Na posletku se za određena oboljenja , sa nacionalnog nivoa prijave šalju u SZO – odnosno peti nivo.

Na osnovu prijavnih kartica i zbirnih prijava sačinjavaju se sedmodnevni, mesečni i godišnji izveštaji o kretanju zaraznih bolesti, a epidemiološka služba preduzima odgovarajuće mere po jedinstvenoj stručno – metodološkoj doktrini. Centar za kontrolu i prevenciju bolesti komunicira i sarađuje sa lokalnim medijima, sredstvima javnog informisanja i tako direktno učestvuje u zdravstvenom vaspitanju i daje doprinos unapređenju i očuvanju javnog zdravlja.

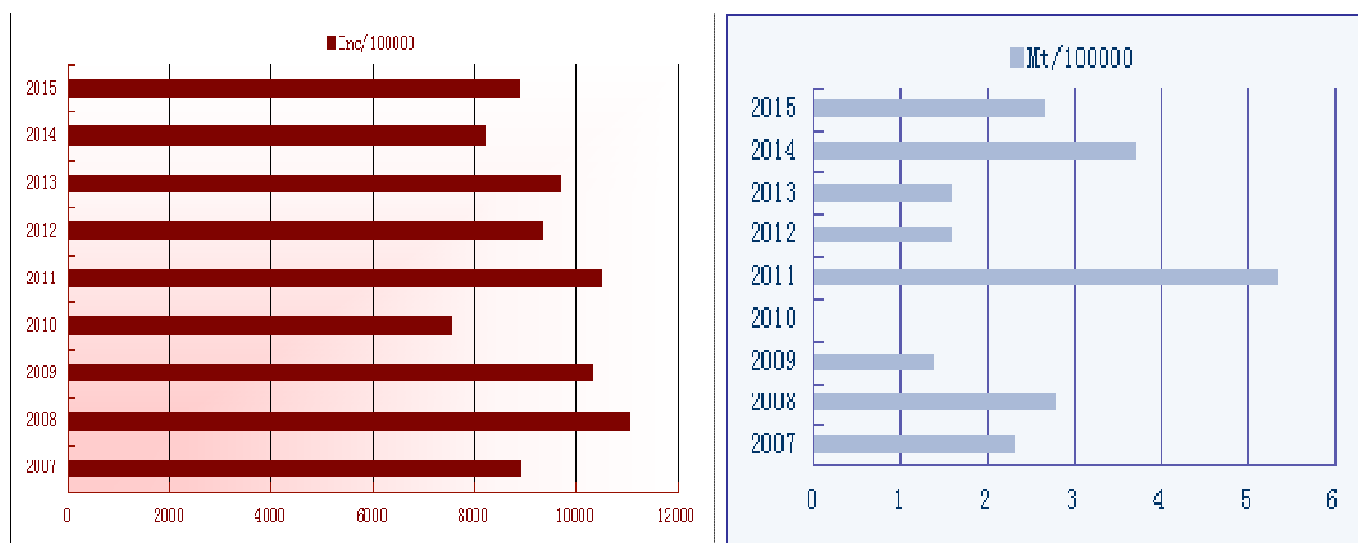
ZARAZNE BOLESTI U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU

U Zapadnobačkom okrugu je u 2015. godini, a na osnovu važećih zakonskih propisa, prijavljeno 16776 slučajeva zaraznih bolesti. Kod 5 obolelih osoba zarazno oboljenje je imalo smrtni ishod /tabela 1/

Tabela 1 - Kretanje zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015. godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	19134	8940,66	5	2,33
2008	23711	11079,34	6	2,80
2009	22169	10358,81	3	1,40
2010	16154	7548,21	0	0,00
2011	19730	10518,12	10	5,33
2012	17571	9367,15	3	1,60
2013	18268	9738,73	3	1,60
2014	15458	8240,71	7	3,73
2015	16777	8919,81	5	2,66

Grafikon 1 - Kretanje zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu 2007-2015. godina

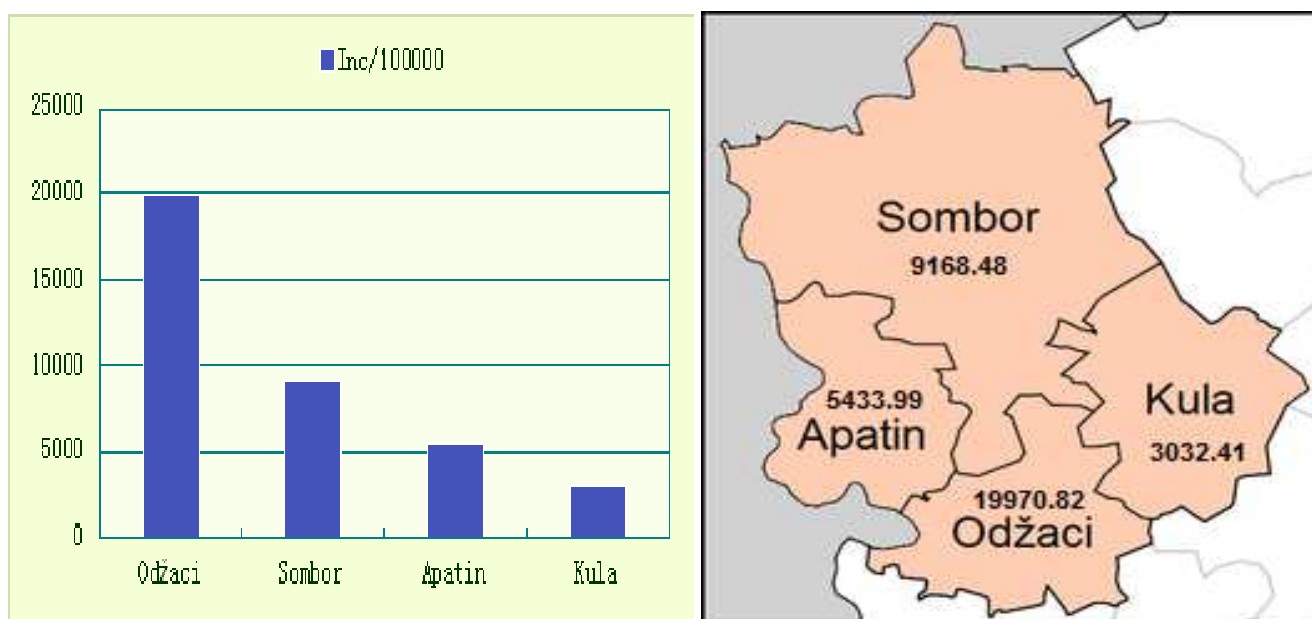
Incidenca od 8919,81/100 000 stanovnika je u odnosu na prethodnu godinu za 8,24% viša, a mortalitet 28,69% niži.

Tabela 2 - Zarazne bolesti po opštinama Zapadnobačkog okruga u 2015. godini

Opština	Broj obolelih	Inc/100000	Broj umrlih	Mt/100000
Odžaci	6022	19970,82	0	0,00
Sombor	7876	9168,48	2	2,33
Apatin	1572	5433,99	0	0,00
Kula	1307	3032,41	3	6,96
Zapadnobački okrug	16777	8919,81	5	2,66

Incidencija zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu se značajno razlikuje po opštinama i kreće se u rasponu od 6,59:1. Najviša incidenca je zabeležena u opštini Odžaci i iznosi 19970,82/100 000 stanovnika, a najniža incidenca je zabeležena u opštini Kula 3032,41/100 000 /tabela 2 i grafikon 2/. Mala incidencija u opštini Kula, iako znatno veća u odnosu na prethodne godine kada se kretala oko 400/100000 stanovnika, posledica je neažurnosti u prijavljivanju zaraznih bolesti, kako pojedinačnih tako i zbirnih prijava.

Grafikon 2 - Kretanje zaraznih bolesti po opštinama u 2015. godini

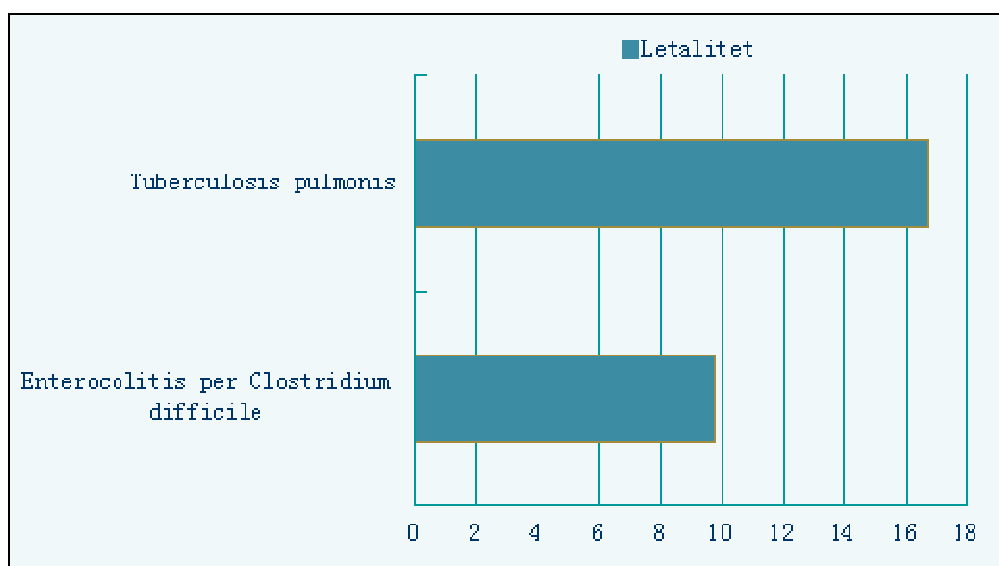
LETALITET OD ZARAZNIH BOLESTI

U 2015. godini kod 5 osoba zarazna bolest je završila smrtnim ishodom. Kod četiri osobe uzrok smrti je Enterocolitis per Clostridium difficile (A04.7), a jedna osoba je umrla od posledica Tuberculosis pulmonis (A15 - A19). Stopa letaliteta tj. pokazatelj težine bolesti, odnosno učestalosti smrtnih slučajeva od bolesti prikazana je u tabeli 3.

Tabela 3 – Broj umrlih od zaraznih bolesti po dijagnozama u Zapadnobačkom okrugu u 2015.godini

Red.br.	Zarazno oboljenje	Broj umrlih	Letalitet
1	Enterocolitis per Clostridium difficile	4	9,76
2	Tuberculosis pulmonis	1	16,67

Grafikon 3 - Letalitet u 2015- godini - Procenat umiranja od pojedinih zaraznih bolesti

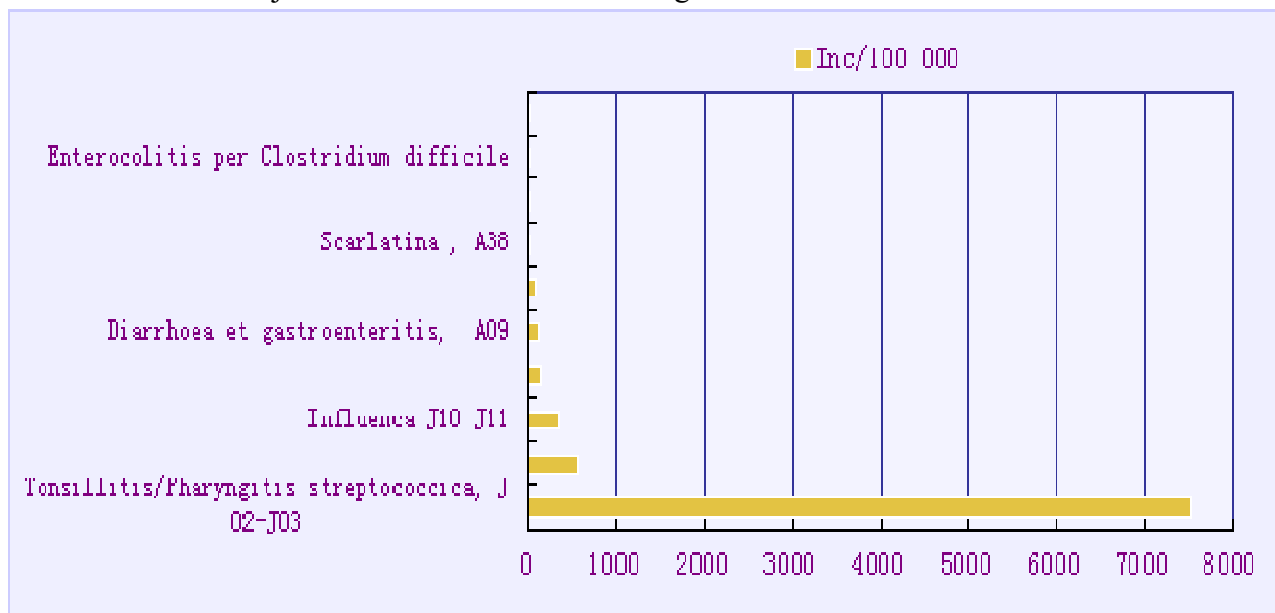
STRUKTURA ZARAZNIH BOLESTI

Kada pogledamo strukturu zaraznih bolesti koje su se najčešće javljale u 2015. godini, vodeće mesto zauzima Tonsillitis/Pharyngitis streptococcica sa incidencijom od 7525,77/100 000 što je za oko 5,92% više u odnosu na prethodnu godinu. /Tabela 4/

Tabela 4 - Deset najčešćih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini

Red.br	Zarazna bolest	Broj obolelih	Inc/100 000
1.	Tonsillitis/Pharyngitis streptococcica, J02-J03	14155	7525,77
2.	Varicella, B01	1059	563,04
3.	Influenca J10-J11	619	329,10
4.	Pneumonia , J12-J15	268	142,49
5.	Diarrhoea et gastroenteritis, A09	229	121,75
6.	Scabies, B86	173	91,98
7.	Scarlatina , A38	47	24,99
8.	Salmonellosis, A02	47	24,99
9.	Enterocolitis per Clostridium difficile	45	23,93
10.	Mononucleosis infectiosa, B27	38	20,20

Grafikon 4 - Deset najčešćih zaraznih bolesti u 2015. godini

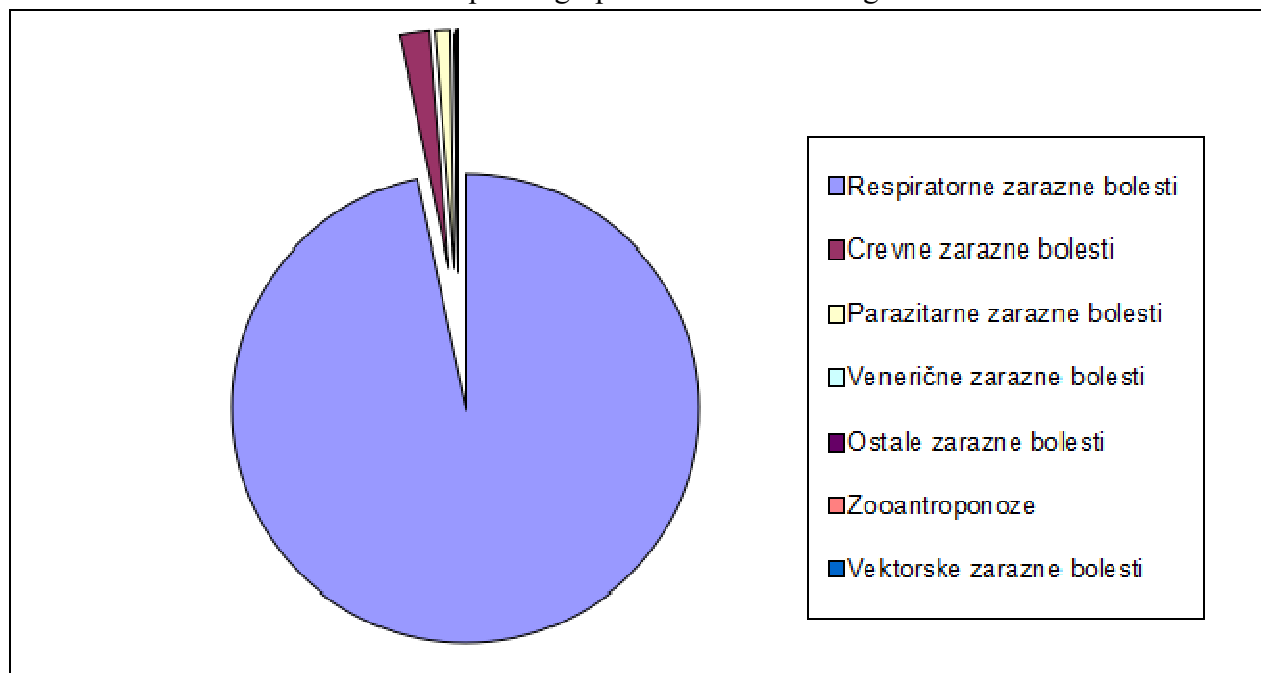
GRUPE BOLESTI PREMA STRUKTURI OBOLJEVANJA OD ZARAZNIH BOLESTI U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2015. GODINI

Respiratorne zarazne bolesti su najzastupljenije u ukupnom oboljevanju od zaraznih bolesti u 2015. godini, a njihov udeo iznosi 96,67% što je gotovo na istom nivou kao i prethodne godine kada je iznosio 95,76%. Crevne zarazne bolesti nalaze se na drugom mestu sa učešćem od 2,03% u ukupnom oboljevanju od zaraznih bolesti. Slede parazitarne bolesti sa učešćem od 1,03%, pa venerične bolesti sa 0,12% učešća, ostale zarazne bolesti sa 0,08 %, zooantroponoze 0,05% i vektorske bolesti na poslednjem mestu sa 0,02% učešća u ukupnom oboljevanju od zaraznih bolesti. /Tabela 5/

Tabela 5 – Udeo zaraznih bolesti po grupama oboljevanja u Zapadnobačkom okrugu 2015.godini

Grupa zaraznih bolesti	Broj obolelih	% učešća
Respiratorne zarazne bolesti	16218	96.67
Crevne zarazne bolesti	341	2.03
Parazitarne zarazne bolesti	173	1.03
Venerične zarazne bolesti	21	0.12
Ostale zarazne bolesti	13	0.08
Zooantroponoze	8	0.05
Vektorske zarazne bolesti	3	0.02

Grafikon 5 - Učešće zaraznih bolesti prema grupama bolesti u 2015. godini

RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI

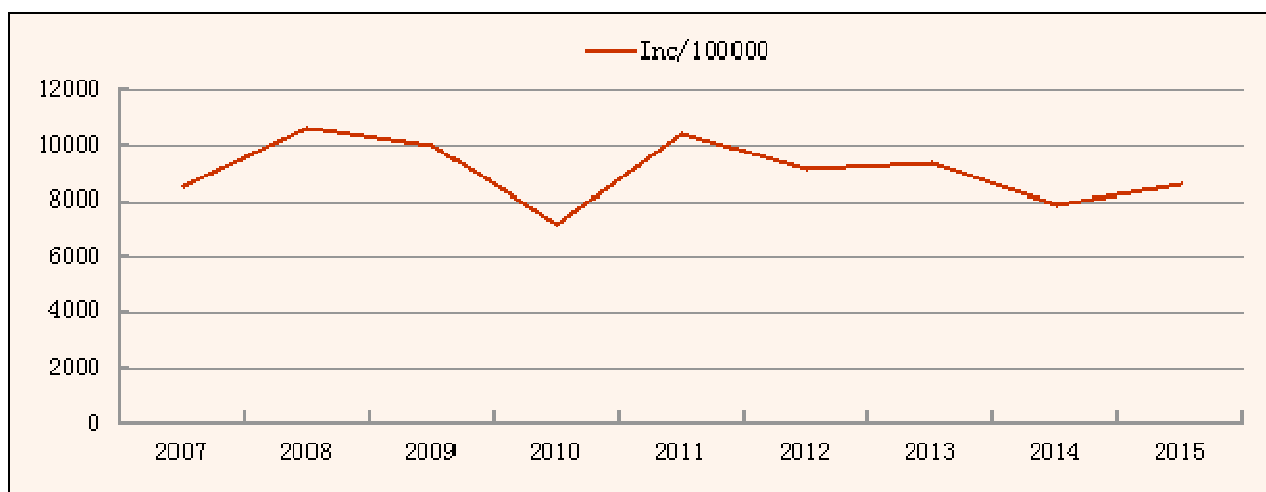
Respiratorne infekcije čine veliku grupu infektivnih bolesti različite etiologije. Klinički se manifestuju opštim znacima infekcije različitog inteziteta i uglavnom dobrom prognozom. Respiratorne infekcije su najrasprostranjenija oboljenja u svakodnevnoj praksi. Šire se brzo, putem Fligeovih kapljica, koje čovek izbacuje iz nosa i usta prilikom govora, šaptanja, kivanja i kašljanja. Najlakše se šire u zatvorenim prostorijama gde se nalazi veći broj ljudi kao npr. dečjim kolektivima (jaslice, vrtići, škole). Ova oboljenja se javljaju tokom cele godine, ali je učestalost nešto veća u toku zime i proleća.

Tokom 2015. godine u Zapadnobačkom okrugu je prijavljeno 16218 osoba obolelih od respiratornih zaraznih bolesti. Prijavljen je i jedan smrtni slučaj (Tuberculosis pulmonis). /Tabela 6/

Tabela 6 – Kretanje respiratornih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	18323	8561,70	0	0,00
2008	22770	10639,64	0	0,00
2009	21429	10013,04	2	0,93
2010	15487	7236,54	0	0,00
2011	19496	10393,38	5	2,67
2012	17173	9154,98	1	0,53
2013	17624	9395,41	0	0,00
2014	14803	7891,52	2	1,07
2015	16218	8622,61	1	0,53

Grafikon 6 - Kretanje respiratornih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

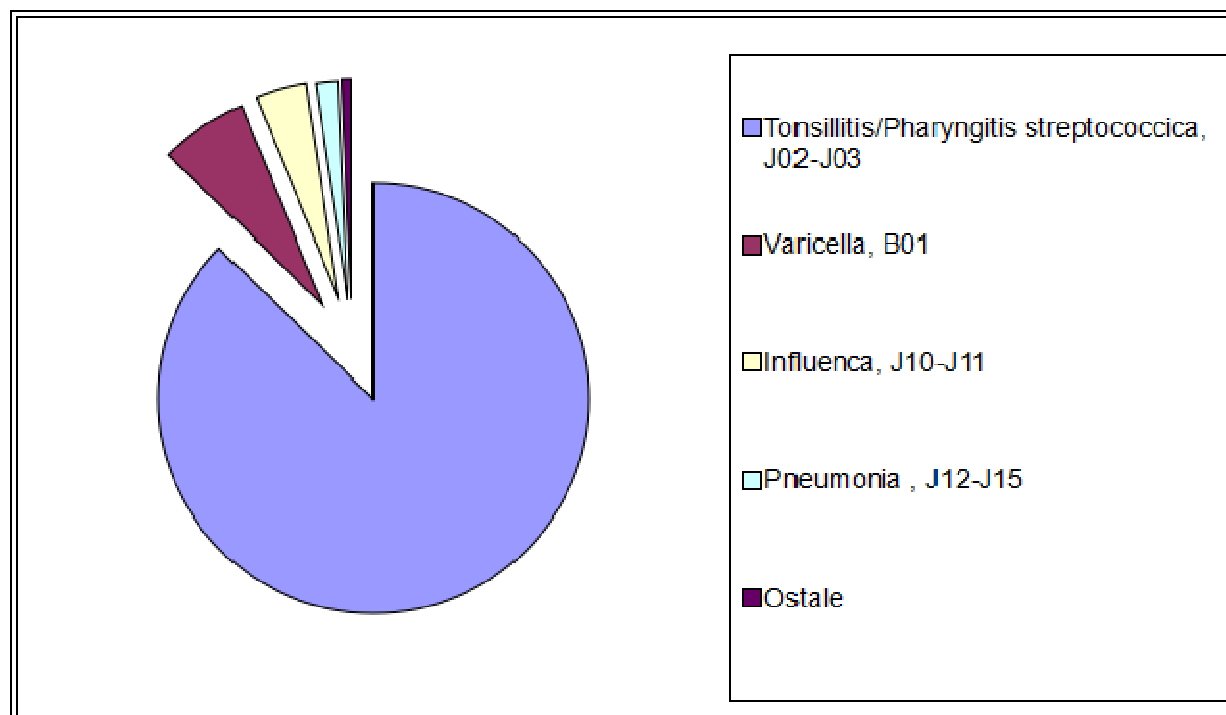

Kada pogledamo strukturu respiratornih zaraznih bolesti koje su se najčešće javljale u 2015. godini, na vrhu liste nalazi se Streptokokni tonzilofaringitis sa 87,28 % učešća, sledi Varicella sa 6,53% , Influenca sa 3,82% i Pneumonije sa 1,65% učešća u ukupnom obolevanju od respiratornih zaraznih bolesti. Na ostale respiratorne zarazne bolesti odlazi 0,72 učešća. /Tabela 7/

Tabela 7 – Redosled učestalosti respiratornih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Tonsillitis/Pharyngitis streptococcica, J02-J03	14155	87,28
Varicella, B01	1059	6,53
Influenca, J10-J11	619	3,82
Pneumonia , J12-J15	268	1,65
Ostale	117	0,72

Grafikon 7 - Najčešće respiratorne zarazne bolesti u 2015. godini

CREVNE ZARAZNE BOLESTI

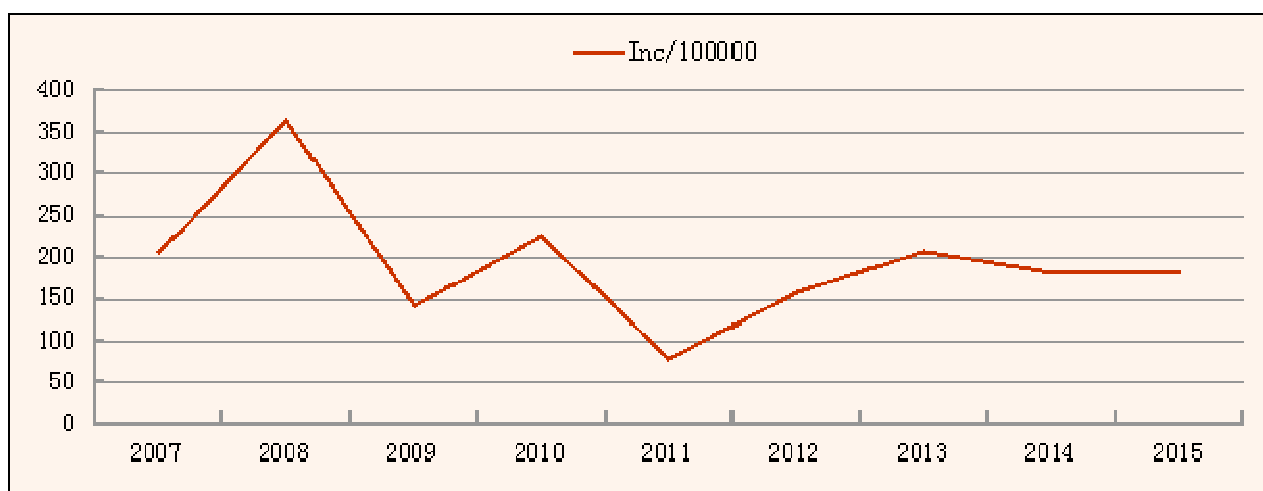
Osnovna karakteristika crevnih zaraznih bolesti je da se uzročnici privremeno ili sve vreme trajanja bolesti nalaze u crevima obolelog. Zajedno sa crevnim sadržajem uzročnici se izbacuju iz organizma obolelog i određenim putem (zagađena hrana, voda ili npr. posredstvom muva koje mogu da zagade hranu) unose u organizam zdrave osobe. Prevencija ovih bolesti podrazumeva redovno higijensko pranje ruku, dobru ličnu higijenu kao i adekvatno čuvanje namirnica.

Tokom 2015. godine u Zapadnobačkom okrugu je prijavljeno 341 osoba obolela od crevnih infekcija, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,58%. U ovoj grupi zaraznih oboljenja zabeležena su četiri smrtna slučaja, svi kao posledica oboljenja Enterocolitis per Clostridium difficile. /Tabela 8/

Tabela 8 -Kretanje crevnih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	445	207,93	1	0,46
2008	776	362,60	0	0,00
2009	566	142,52	0	0,00
2010	486	227,09	0	0,00
2011	150	79,96	5	2,67
2012	297	158,33	0	0,00
2013	388	206,84	2	1,07
2014	339	180,72	4	2,13
2015	341	181,30	4	2,13

Grafikon 8 - Kretanje crevnih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

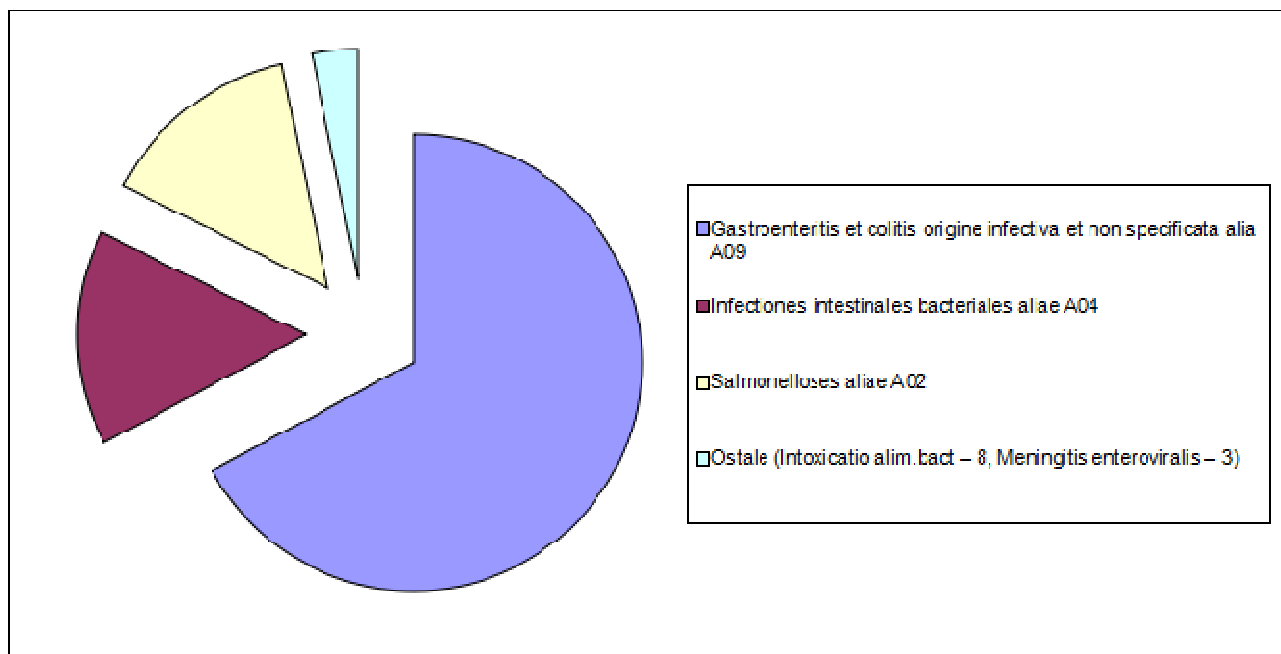

Stopa incidencije crevnih zaraznih obolenja je 1,14 puta niža u odnosu na prethodnu godinu. Mortalitet iznosi 2,13/100 000 stanovnika, što je dva puta više u odnosu na prethodnu godinu. Kada pogledamo strukturu crevnih zaraznih bolesti koje su se najčešće javljale u 2015. godini na vrhu liste nalaze se Gastroenteritis i kolitis infektivnog ili neoznačenog porekla sa 68,04% učešća u ukupnom oboljevanju od crevnih zaraznih bolesti. /Tabela 9/

Tabela 9 - Redosled učestalosti crevnih zaraznih bolesti
u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Gastroenteritis et colitis origine infectiva et non specificata alia A09	229	67,16
Infectiones intestinales bacteriales aliae A04	52	15,25
Salmonellosis aliae A02	49	14,37
Ostale (Intoxicatio alim.bact – 8, Meningitis enteroviralis – 3)	11	3,22

Grafikon 9 - Najčešće crevne zarazne bolesti u 2015. godini

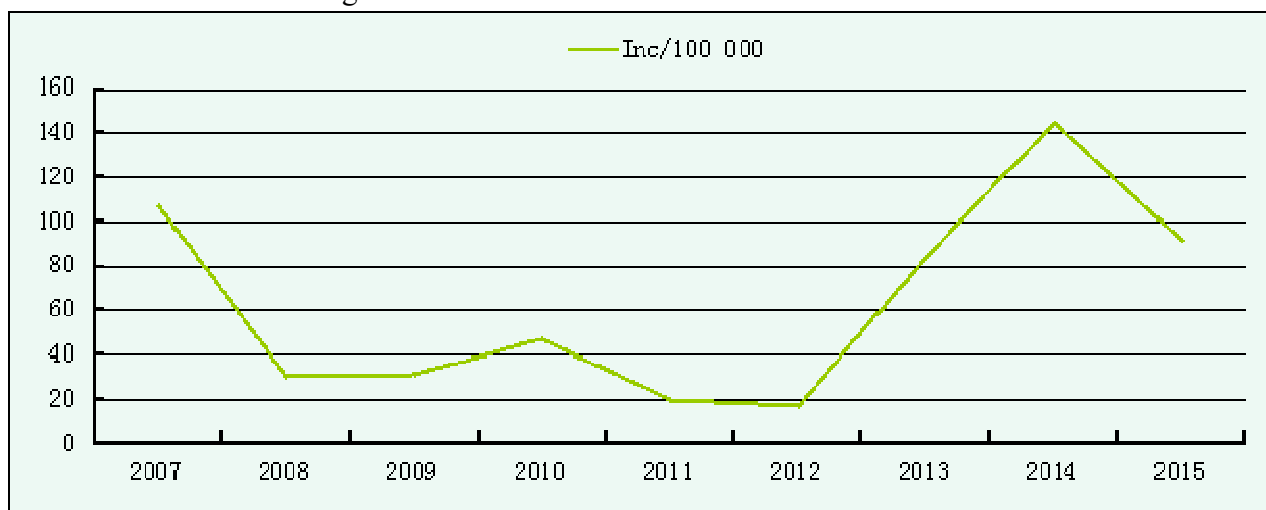
PARAZITARNE BOLESTI

U 2015. godini u Zapadnobačkom okrugu prijavljene su 173 osobe obolele od Scabiesa. U odnosu na prethodnu godinu beleži se pad broja obolelih za 56,65%. Incidencija iznosi 91,98/100 000 stanovnika, što je 1,57 puta manje u odnosu na prethodnu godinu. /Tabela 10/

Tabela 10 - Kretanje parazitaranih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 g.

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	228	106,53	0	0,00
2008	66	30,84	0	0,00
2009	67	31,31	0	0,00
2010	101	47,19	0	0,00
2011	37	19,72	0	0,00
2012	33	17,59	0	0,00
2013	158	84,23	0	0,00
2014	271	144,47	0	0,00
2015	173	91,98	0	0,00

Grafikon 10 - Kretanje crevnih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

Kada pogledamo strukturu parazitaranih bolesti jedino oboljenje koje se prijavljuje u ovoj grupi bolesti je Scabies, dakle sa učešćem od 100% u ukupnom oboljevanju od parazitaranih bolesti.

VENERIČNE BOLESTI – SEKSUALNO PRENOSIVE INFEKCIJE

Seksualno prenosive ili venerične bolesti, je naziv za zarazne bolesti koje se prenose putem seksualnog odnosa. U smislu prevencije prenošenja odn. dobijanja veneričnih bolesti najdelotvornije je suzdržavanje od polnog odnosa ili upražnjavanje polnog odnosa samo unutar duge monogamne veze sa partnerom koji nije inficiran. Muški lateks kondomi, ukoliko se stalno i ispravno koriste veoma su delotvorni u smanjenju prenosa seksualno prenosivih bolesti uključujući HIV, gonoreju, hlamidijske infekcije kao i infekcije uzrokovane trihomonasom. U 2015. godini u Zapadnobačkom okrugu prijavljena je 21 osoba obolela od seksualno prenosivih infekcija. U strukturi veneričnih bolesti nalaze se : Hepatitis C – 10, Hepatitis B – 5, Morbus HIV - 4 i Infekcija gonococcica - 2. Incidencija u 2015. godini iznosi 10,13/100 000 stanovnika. /Tabela 18/

Tabela 11 - Kretanje seksualno prenosivih u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	21	9,81	1	1,03
2008	27	12,61	1	0,46
2009	24	11,21	0	0,00
2010	34	15,89	0	0,00
2011	4	2,13	0	0,00
2012	4	2,13	0	0,00
2013	8	4,26	0	0,00
2014	19	10,13	0	0,00
2015	21	11,17	0	0,00

Grafikon 11 - Kretanje veneričnih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

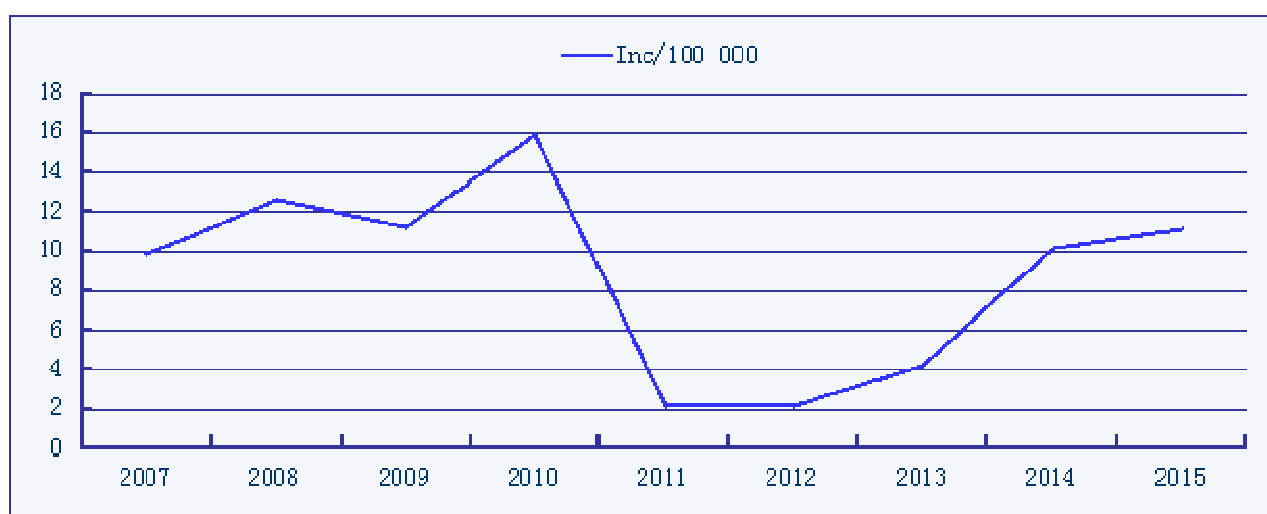
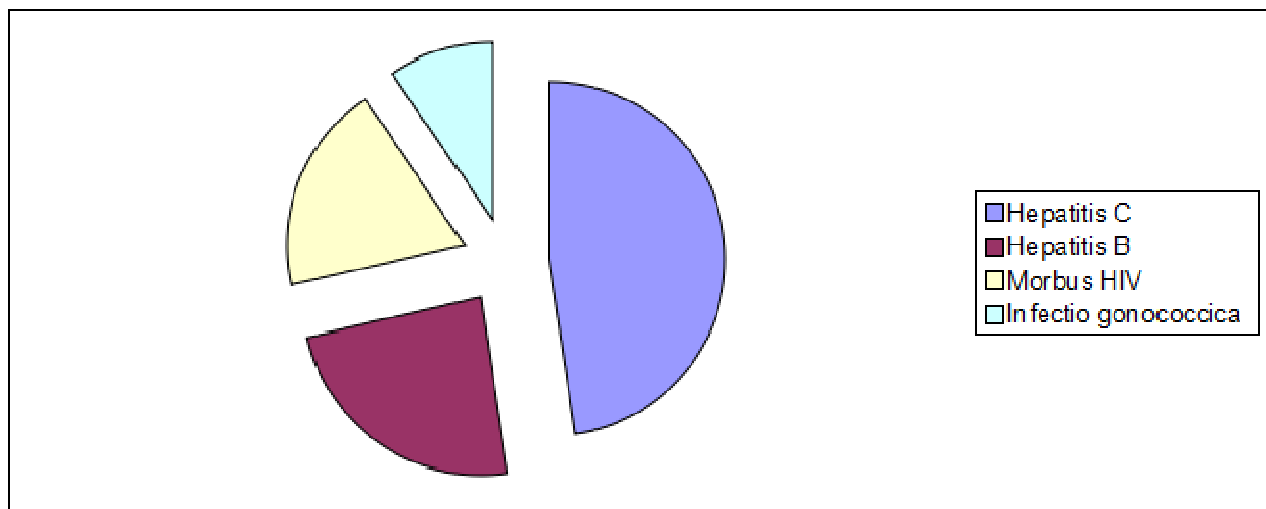

Tabela 12- Redosled učestalosti veneričnih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Hepatitis C	10	47,62
Hepatitis B	5	23,81
Morbus HIV	4	19,05
Infectio gonococcica	2	9,52
Ukupno	21	100,00

Grafikon 12 - Najčešće seksualno prenosive bolesti u 2015. godini

ZOONOZE

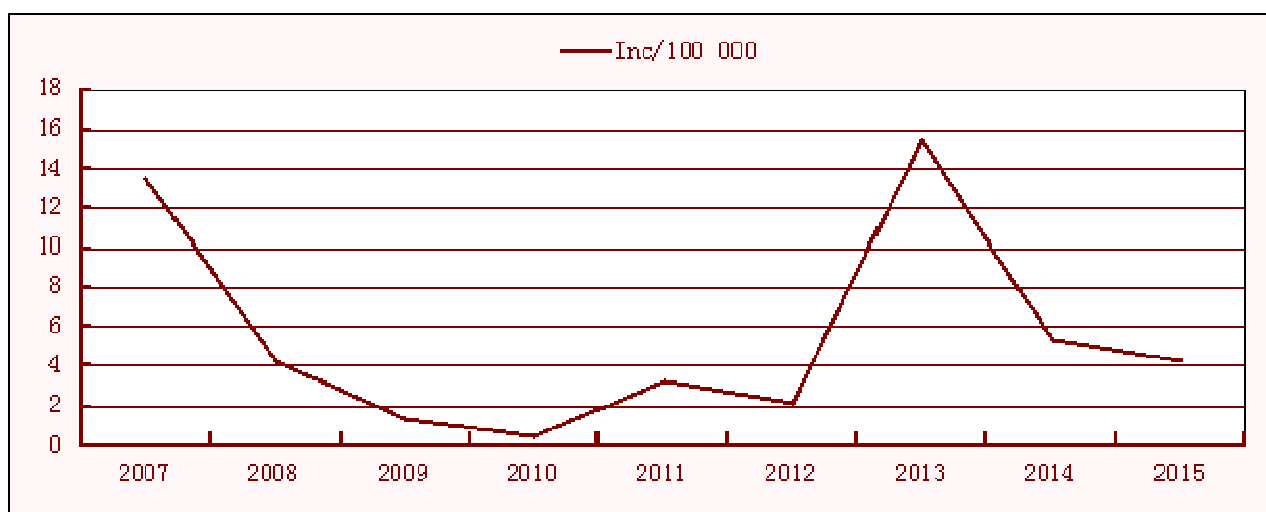
Zoonoze su bolesti koje se prenose sa životinja na čoveka. Naziv ovih bolesti potiče od grčkih reči zoon što znači životinja i reči nosos što znači bolest. Uzročnici zoonoza mogu biti bakterije, virusi, rikecije, gljive i paraziti. U strukturi zaraznih bolesti grupa zoonoza se nalazi na pretposlednjem mestu. U ukupnom broju obolelih učestvuje sa 0,05%.

U Zapadnobačkom okrugu je u 2015. godini prijavljeno 8 osoba obolelih od zoonoza. Smrtnih slučajeva nije bilo.

Tabela 13 - Kretanje zoonoza u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	29	13,55	0	0.00
2008	9	4,21	2	0.93
2009	3	1,40	0	0.00
2010	1	0,47	0	0.00
2011	6	3,20	0	0,00
2012	4	2,13	0	0,00
2013	29	15,46	0	0,00
2014	10	5,33	0	0,00
2015	8	4,25	0	0,00

Grafikon 13 - Kretanje zoonoza u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

U strukturi zoonoza jedino prijavljeno oboljenje u 2015. godini je Trichinllosis. /Tabela 17/

OSTALE ZARAZNE BOLESTI

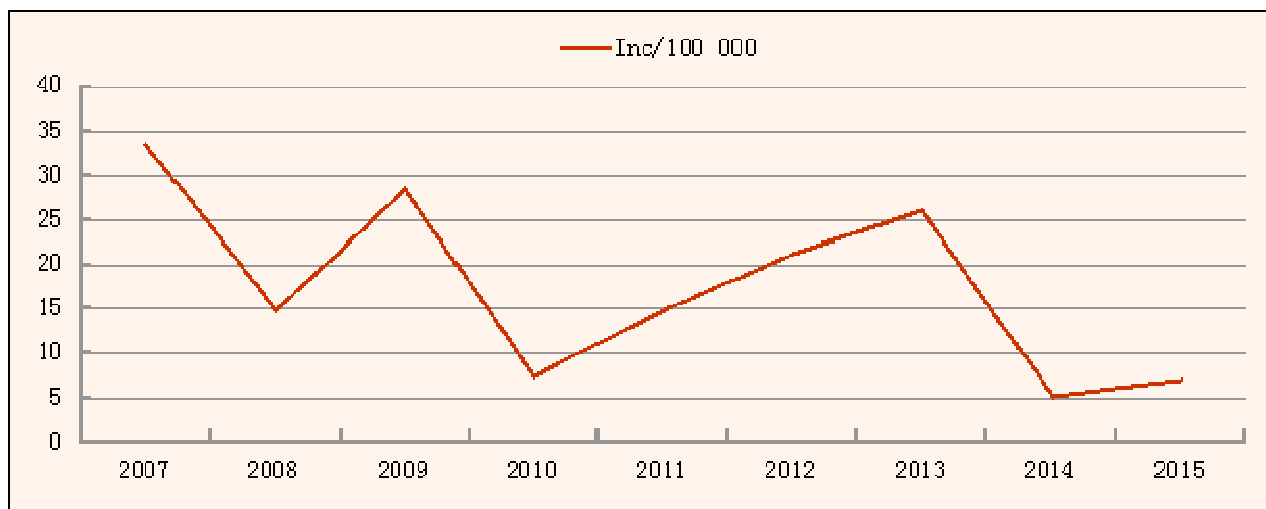
U grupi ostalih zaraznih bolesti prijavljeno je 13 osoba obolelih od sepse sa incidencijom od 5,33/100 000 stanovnika. /Tabela 13 /

Tabela 14 - Kretanje ostalih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	72	33,64	4	1,86
2008	32	14,95	3	1,40
2009	61	28,50	1	0,46
2010	16	7,48	0	0,00
2011	28	14,93	0	0,00
2012	40	21,32	2	1,07
2013	49	26,12	1	0,53
2014	10	5,33	1	0,53
2015	13	6,91	0	0,00

Smanjena incidenca u ovoj grupi oboljenja unazad dve godine posledica je izbacivanja hepatitisa i Morbus HIV oboljenja iz ove grupe u grupu seksualno prenosivih bolesti.

Grafikon 14 - Kretanje ostalih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

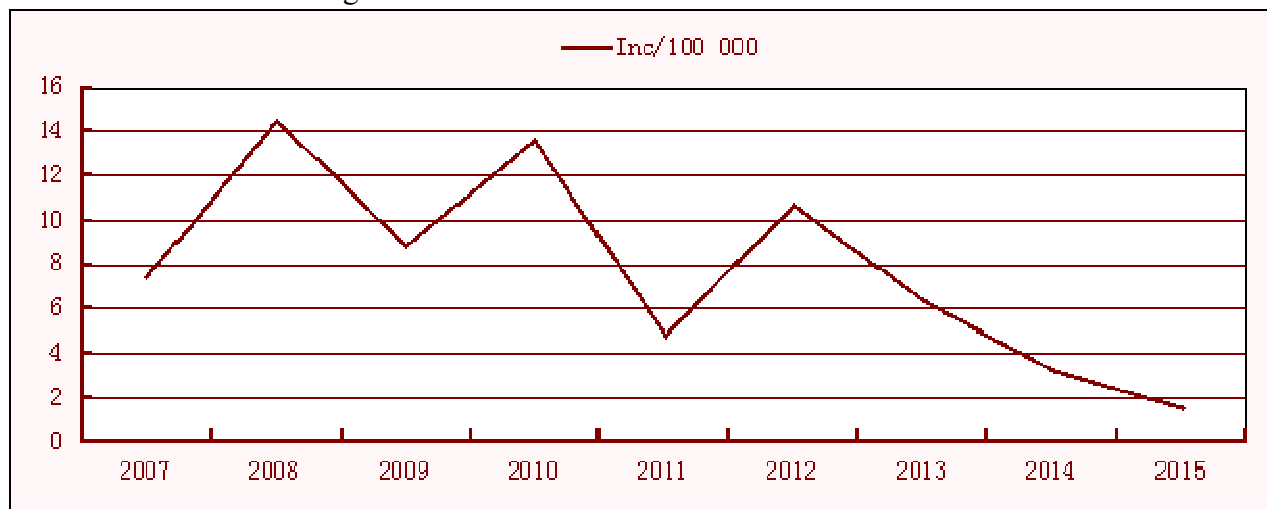
VEKTORSKE BOLESTI

Zarazne bolesti koje se prenose preko trećeg organizma tzv. vektora (komarci, krpelji, muve, vači i sl), nazivaju se vektorske bolesti. Osnovna karakteristika vektorskih bolesti jeste njihov sezonski karakter kao i određena geografska rasprostranjenost. Ovo je uslovljeno biološkim ciklusom vektora (npr. bolesti izazvane krpeljima kao što je Lyme boreliosis obično se javljaju u proleće i leto, kada je aktivnost krpelja najveća). Uz sve to veoma je bitna i klima odn. temperatura i vlaga jer veoma utiču na rasprostranjenost i gustoću vektora, pa samim tim i na povećanje odn. smanjenje njihovog potencijala prenosa bolesti. Za prevenciju pojave ovog oboljenja potrebno je vršiti sistematsku i redovnu dezinsekciju ugroženog prostora. U grupi vektorskih bolesti u 2015. godini prijavljeno je jedno oboljenje, Morbus Lyme sa ukupno 3 obolele osobe. U odnosu na prethodnu godinu imamo pad incidence od 50%, a koja iznosi 1,60/100 000 stanovnika. /Tabela 15/

Tabela 15 - Kretanje vektorskih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu 2007-2015 godina

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2007	16	7,47	0	0,00
2008	31	14,48	0	0,00
2009	19	8,88	0	0,00
2010	29	13,55	0	0,00
2011	9	4,80	0	0,00
2012	20	10,66	0	0,00
2013	12	6,40	0	0,00
2014	6	3,20	0	0,00
2015	3	1,60	0	0,00

Grafikon 15 - Kretanje vektorskih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u periodu od 2007 - 2015. godine

IMUNOPROFILAKSA ZARAZNIH BOLESTI U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2015. GODINI

U 2015. godini u Zapadnobačkom okrugu je postignut visok obuhvat obveznika u primovakcinaciji (>95%). /Tabela16/

Tabela 16 – Registrovani obuhvat lica obaveznim imunizacijama u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini (primovakcinacija)

Vakcina	Broj obveznika	Broj vakcinisanih	% obuhvata
BCG	1053	1047	99,43
OPV/DTaP-IPV-HIB	1488	1479	99,40
DTP/DTaP-IPV-HIB	1488	1479	99,40
MMR	1386	1350	97,40
Hepatitis B	1488	1431	96,17
HIB/DTaP-IPV-HIB	1488	1479	99,40

U 2015. godini u Zapadnobačkom okrugu nije postignut zadovoljavajući obuhvat revakcinama Polyo i dT pro adultis. Obuhvat ovim vakcinama je značajno ispod očekivanih minimum 95%. Ovako loš obuhvat, posledica je nedostatka vakcina odn. Problema u distribuciji na državnom nivou. /Tabela 17/

Tabela 17 - Registrovani obuhvat lica obaveznim imunizacijama u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini (revakcinacija)

Vakcina	Broj obveznika	Broj vakcinisanih	% obuhvata
DTP	1386	1339	97,10
DT	1592	1560	97,99
dT	1781	1545	86,75
Polyo	4759	4069	85,50
MMR	1592	1557	97,80

IMUNIZACIJA PROTIV GRIPA

U 2015. godini protiv gripa je u Zapadnobačkom okrugu vakcinisano ukupno 6469 osoba što je 2,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Osobe starije od 65 godina zastupljene su sa 70,75%. Vakcinacija zdravstvenih radnika iznosila je 2,89% u strukturi vakcinisanih protiv gripa. /Tabela 18/

Tabela 18 – Imunizacija protiv gripa u Zapadnobačkom okrugu u 2015. godini

Opština	Kliničke indikacije	Epidemiološke indikacije					
		Gerontološki centri	Ustanove soc.zaštite	Zdravstvene ustanove	Javne službe	Stariji od 65 godina	Ukupno vakcinisani
Sombor	663	88	3	84	65	1988	2891
Apatin	116	150	20	58	10	977	1331
Kula	219	41		5		801	1066
Odžaci	330			40		811	1181
Ukupno okrug	1328	279	23	187	75	4577	6469

REGISTROVANE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2015. GODINI

U toku 2015. godine u Zapadnobačkom okrugu registrovana je 1 epidemija, koja se nastavila i u 2016. godini.

EPIDEMIJA TRICHINELLOSIS U KOLUTU, B.BREGU, BEZDANU I SOMBORU SO SOMBOR-decembar-2015

U epidemiji trihineloze u 2015 godini obolelo je 7 osoba. Inkriminisana namirnica je svinjsko meso. Istraživanje nije završeno u 2015. godini, pošto se epidemija nastavila i u sledećoj godini. Epidemiju su obrađivale Dr. Gordana V. Cvetić-specijalista epidemiolog i Dr.Tatjana M. Medić-specijalista epidemiolog.

6. HIGIJENA I HUMANA EKOLOGIJA

Praćenje kvaliteta vazduha, zdravstvene ispravnosti namirnica, predmeta opšte upotrebe, voda, higijensko-sanitarnog stanja objekata od higijensko-epidemiološkog značaja kao potencijalnih opasnosti iz životne sredine, ukazuje na stalan rizik po zdravlje i stoga zahteva kontinuiran rad. Zavod za javno zdravlje prikuplja i analizira ove podatke i dostavlja ih Institutu za javno zdravlje Srbije u predviđenim rokovima.

ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST VODE ZA PIĆE, POVRŠINSKIH VODA KOJE SE KORISTE ZA REKREACIJU I VODA IZ JAVNIH BAZENA NA TERITORIJI ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA

U toku 2015 godine na mikrobiološku analizu uzeto je 3490 uzoraka vode za piće iz centralnih vodovoda na okrugu a na fizičko-hemijsku ispravnost 3479 uzoraka. Obim analiza pokazuje da je u odnosu na 2014 godinu smanjen broj uzoraka - za 227 uzoraka vode manje na mikrobiološku analizu i 8 uzoraka manje na fizičko-hemijsku ispravnost. Mikrobiološki neispravnih uzoraka vode iz centralnih vodovoda na okrugu bilo je 11%, što je za 4.8% niže nego u 2014 godini. Fizičko-hemijski neispravnih uzoraka vode za piće bilo je 50%, odnosno za 2.1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Uzroci mikrobiološke neispravnosti bili su: izolovane streptokoke fekalnog porekla 80, Pseudomonas aeruginosa 29, sulfitoredukujuće klostridije 54, izolovane bakterije Klebsiella oxy., Enterobacter spp., Citrobacter spp. 102, ukupan broj aerobnih mezofilnih bakterija 243 ukupne koliformne bakterije 38 i ukupan broj fekalnih koliformnih bakterija 70.

Po uzroku mikrobiološke neispravnosti prednjači povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija kao i 2014 godine a slede izolacija fekalnih koliformnih bakterija.

U odnosu na prethodnu godinu distribucija uzroka hemijske neispravnosti je slična. Na prvom mestu su povećane vrednosti gvožđa, zatim amonijaka, utrošak KMnO₄, mutnoća, hloridi, mangan, nitriti i arsen.

Vrednosti gvoždja u neodgovarajućim uzorcima kretale su se od 0,31-7.9 mg/l, vrednosti mangana od 0,10-0,31 mg/l; hlorida 202-326 mg/l; potrošnja KMnO₄ od 12,2-155.5 mg/l; amonijaka 1.01-2.1 mg/l; mutnoća 1,1-83.6; nitriti 0,031-0,14 mg/l; pH 5,8-8.6 i arsen 0,012-0,095 mg/l.

Tabela 1. Rezultati ispitivanja mikrobiološke i hemijske ispravnosti vode za piće u Zapadno-Bačkom okrugu 2011-2015 godine

Godina	Ukupno uzoraka	MIKROBIOLOŠKE ANALIZE		FIZIČKO-HEMIJSKA ANALIZE	
		broj uzoraka	% neispravnih	broj uzoraka	% neispravnih
2011	5882	3004	13,5	2878	63,2
2012	5663	2851	12,0	2782	61,0
2013	6724	3414	17,2	3310	53,0
2014	7529	3812	15,8	3717	52,1
2015	6969	3490	11	3479	50

KONTROLA MIKROBIOLOŠKE I FIZIČKO-HEMIJSKE ISPRAVNOSTI VODE IZ JAVNIH BAZENA

U toku 2015 godine kontrolom kvaliteta obuhvaćeno je 7 objekata sa ukupno 14 bazena na teritoriji okruga. Na mikrobiološku i fizičko-hemijsku analizu uzeto je 184 uzoraka vode iz javnih bazena (184 na mikrobiološku ispravnost i 30 na fizičko-hemijsku ispravnost). Od ukupnog broja, 25 uzoraka vode mikrobiološki nije odgovaralo higijenskim zahtevima, odnosno 13,59%. Tokom godine nije bilo uzoraka vode iz javnih bazena koji su bili fizičko-hemijski neispravni.

Od uzetih uzoraka vode iz javnih bazena, 12 uzoraka nije odgovaralo zbog izolovanog velikog broja aerobnih mezofilnih bakterija, 3 zbog izolovane bakterije *Pseudomonas aeruginosa* i 7 zbog streptokoka fekalnog porekla. U 4 uzorka je izolovana bakterija *E.coli*.

6.3. KONTROLA MIKROBIOLOŠKE I FIZIČKO-HEMIJSKE ISPRAVNOSTI VODA SA JAVNIH KUPALIŠTA NA POVRŠINSKIM VODAMA

U toku godine analizirano je 74 uzoraka površinskih voda (što je 64 uzoraka više u odnosu na 2014 godinu) na kojima se nalaze javna kupališta na teritoriji Zapadno-bačkog okruga a analizirane vode bile su iz mreže kanala i reke Dunav. Svi uzorci voda bili su u skladu sa drugom klasom kvaliteta vode, odnosno bili su pogodni za kupanje i rekreaciju.

6.4. ZDRAVSTVENA ISPTAVNOST NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE

U Zavodu za javno zdravlje tokom godine analizirano je ukupno 9 namirnica (7 namirnica domaćeg porekla soda-voda i 1 uzorak tinktura lekovitog bilja). Ostale namirnice koje se kontrolišu u okviru programa monitoringa nisu analizirane zbog toga što nije bilo organizovanog Programa monitoringa bezbednosti hrane u 2015 godine.

Od predmeta opšte upotrebe na mikrobiološku ispravnost uzeta su 13 uzorka a svi uzorci bili su domaćeg porekla i 2 nisu bila mikrobiološki ispravna. U toku godine analizirano je 27 uzoraka predmeta opšte upotrebe na fizičko-hemijsku ispravnost. Svi uzorci su bili odgovarajući.

6.5. ZAGADJENOST VAZDUHA U URBANIM SREDINAMA NA TERITORIJI OKRUGA

Utvrđivanje zagađenosti vazduha vršeno je na jednom mernom mestu, na lokalitetu Vojvodjanska ulica 47 u Somboru.

Tabela 2. Rezultati merenja na mernom mestu u Somboru 2015 godine

Mesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Uk. količina padavina l/m2/dan	2.1	2.57	1.04	0.54	3.95	0.71	0.56	1.99	1.34	3.36	1.38	0.11
Uk. količina sedimenta mg/m2/dan	177	170	213	146	245	32	161	171	102	121	145	10
pH	6.9	6.3	6.8	7.5	7.7	8	7.6	7.6	7.6	7.6	7.5	7.4
Rastvorene materije mg/m2/dan	37	118	24	40	24	6	29	76	13	17	138	4
Nerastvorene materije mg/m2/dan	140	51	190	106	221	27	132	96	89	104	7	6
Kalcijum mg/m2/dan	7.3	10.7	6.5	3.8	13.9	3.4	4.4	7	5.4	15.1	5.1	0.4
Sulfati mg/m2/dan	32.2	110.2	69.3	12.2	151.6	28	22	70.1	70.8	227.9	20.3	2.6
Hloridi mg/m2/dan	10.9	5.1	2.1	1.1	7.9	1.4	1.1	4	2.7	13.4	2.8	0.2
Olovo mg/m2/dan	<0,02	<0,03	<0,01	<0,01	<0,04	<0,01	<0,01	<0,02	<0,01	<0,03	<0,01	<0,01
Cink mg/m2/dan	0.15	0.21	0.09	0.04	0.16	0.08	0.08	0.24	0.13	0.3	0.14	0.01
Kadmijum mg/m2/dan	<0,02	<0,03	<0,01	<0,01	<0,04	<0,01	<0,01	<0,02	<0,01	<0,03	<0,01	<0,01
El. provodljivost	36	31	51	93	56	67	96	45	62	32	34	34
Amonijak mg/m2/dan	1.8	1.9	1.2	0.4	3.9	0.8	1.1	1.7	0.9	0.9	0.7	<0,1

6.6. KVALITET OTPADNIH VODA IZ INDUSTRIJSKIH OBJEKATA I DISPOZICIJA ČVRSTOG OTPADA

Tokom godine izvršeno je 110 kontrola otpadne vode. Od kontrolisanih uzoraka neodgovarajućih je bilo 75. Kontrolisanje otpadne vode obavljeno je u 19 objekata. Higijenski nadzor izvršen je na 6 deponija na okrugu. Sve deponije su ocenjene kao nehigijenske što je bio slučaj i u prethodnoj godini, odnosno nije bilo pozitivnog pomaka.

6.7. FAKTORI RIZIKA PO ZDRAVLJE ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE

U toku godine obavljen je sanitarno-higijenski nadzor u 45 školskih objekata. Utvrđeni rizici po zdravlje školske dece i omladine potiču od neispravne pijaće vode, odnosno prisustva samo tehničke vode u školskim objektima u 18 naseljenih mesta, zbog utvrđenog arsena u vodi za piće.

♦U toku 2015 godine Centar za higijenu i humanu ekologiju imao je blago smanjen broj uzorkovanih i analiziranih voda za piće na mikrobiolšku i hemijsku ispravnost u odnosu na prethodnu godinu, povećan je bio broj uzoraka površinskih voda. Varijacije u broju uzoraka namirnica, predmeta opšte upotrebe, površinskih voda i voda za rekreaciju i rehabilitaciju zavise od delatnosti sanitarne inspekcije sa kojom centar ima stalnu saradnju i lokalnim samoupravama koje nisu uvek ažurne u aktivnostima na polju programa zaštite životne sredine što rezultuje smanjenjem obima posla Centra za higijenu i humanu ekologiju.

♦U toku godine obavljen je redovan nadzor Akreditacionog tela Srbije.

♦Zaposleni u Centra za higijenu i humanu ekologiju redovno su učestvovali u programima kontinuirane medicinske edukacije.

7. MIKROBIOLOGIJA JAVNOG ZDRAVLJA

Микробиолошка лабораторија ће у 2015. години обављати све бактериолошке, имуносеролошке и паразитолошке анализе болесничког и другог материјала. Према законским прописима и стандардним методама вршиће се санитарно-бактериолошка испитивања вода (пијаћих, отпадних, речних, каналских, вода из базена и др.), животних намирница, радних површина, ваздуха, радних просторија, као и стерилност хируршког и санитетског материјала, инфузионих раствора и биолошку контролу стерилизатора и аутоклава (АТСС сојевима). У плану за 2015 год. је и почетак финансирања (Министарство здравља и РЗЗО) рада **Референтне лабораторије за N.meningitidis i H.influenzae** (тендер ЕУ и Министарства здравља РС).

У 2015. години планира се следећи обим посла:

А.Микробиолошка дијагностика * 10,29 3,0

Врста Материјала	Филијала Оств. 2015/ План 2015	Болница, остали корисници Оств. 2015 / План 2015
1. Крв (Хемокултура)	0/0	2049/1950
Крв (Серолошке анализе)	5274/5120	318/380
Крв (ELISA)	2251/2200	223/240
12. Ликвор	0/0	32/35
13. Феџес (Корпокултуре, паразитологија)	6580/5910	1483/2000 13976/13800 сист. прегледи
14. Спутум и брис бронха	139/160	168/160
15. Урин	14451/14700	1646/1800
16. Ексудат, трансудат, прим. стерилне течности	0/0	5/15
17. Гној	0/ 5	0/5
18. Брис носа, грла и уста	3276/3560	199/300 27376/28700 сист. прегледи
19. Брис уха, ока	605/640	241/250
20. Брис коже, ране	547/410	494/610
21. Брис урогениталног тракта	2872/3010	296/270
22. Друго	1506/1510	73/130
23. Преглед на Chlamydia-u trachomatis	475/455	11/10
24. Дијагностика урогениталних микоплазми	626/485	11/10

УКУПНО
7217/8165 (болница, остало)
+41352/42500 (систем. прегледи)

38602/38165

=48569/50665

Б.Санитарна микробиологија***14,18,29****3,0**

Vrsta Materijala	Филијала Оств. I-VI 2015/ План 2015	Болница, остали корисници Оств.I-VI 2015 / План 2015
1. Meso i mesne prerađevine (kuvana jela)	0/0	0/0
2. Kolači	0/0	0/0
3. Sladoled	0/0	0/0
4. Mleko i mlečni proizvodi	0/0	0/0
5. Jaja i jaja u prahu	0/0	0/0
6. Konzerve trajne	0/0	0/0
7. Vestačka pića	0/0	9/10
8. Druge namirnice	0/0	1/20
9. Vode za piće	0/0	3490/3750
10.Bazeni	0/0	182/160
11.Površinske i otpadne vode	0/0	90/25
12.Uzorci na sterilnost, čistoću i upotrebljivost		
• Lekovi na sterilnost	0/0	0/0
• Sanitarni i hir.materijal na sterilnost	0/0	0/5
• Rastvori	0/0	11/130
• Kontrola sterilizatora i autoklava	0/0	478/640
• Brisevi na čistoću	0/0	524/690
• Kontrola vazduha	0/0	113/110
• Krv i derivati krvi	0/0	6/5
• Predmeti opšte upotrebe	0/0	0/20
• drugo	0/0	70/20
UKUPNO uzoraka	0/0	4974/5585

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O BROJU **PRIMOIZOLATA** IZ HEMOKULTURA, PUNKTATA
ZA **2015.** GODINU**Bact/Alert ® sistem za kontinuirano praćenje hemokultura**

25. *E.coli* - 13
26. *Enterobacter cloacae* - 3
27. *Klebsiella pneumoniae* – 12
28. *Acinetobacter baumannii* – 4
29. *Streptococcus virridans* - 1
30. *Burkholderia cepacia* - 1
31. *Proteus mirabilis* – 8
32. *Serratia liquefaciens* - 1
33. *Serratia marcescens* - 2
34. *Staphylococcus aureus* - 18 (4 MRSA : neonatalno, neurologija, urologija, interno)
35. *Streptococcus gr. B (agalactiae)* - 1
36. *Streptococcus pneumoniae* - 1
37. *Enterobacter aerogenes* -1
38. *Pseudomonas aeruginosa* - 8
39. *Neisseria meningitidis gr. B* - 1
40. *Providencia stuartii* - 1
41. *Enterococcus spp.* - 3
42. *Enterococcus faecalis* - 4
43. *Stenotrophomonas mathophila* -1
44. *Enterococcus faecium* 2 (VRE- vankomicin rezistentan - 1)
45. *Enterococcus caseflaviens* -1
46. *Klebsiella oxytoca* - 1
47. *Moraxella spp.* -1
48. *Morganella morgagnii* - 2
49. **Gram + anaerobni štapići tipa Clostridium spp.** - 2
50. *Staphylococcus spp. (koagulaza negativan)* – 90 (*Staph. spp. koag.neg.* 52 , *Staph. epidermidis* 17, *Staph. simulans* 2, *Staph. capitis* 1, *Staph. haemolyticus* 4, *Staph. hominis* 9, *Staph. warneri* 2, *Staph. sanguinus* 1, *Staph. xylosus* 1, *Staph.auricularis* 1).
51. *Salmonella Enteritidis* - 1
52. *Streptococcus gallolyticus* - 1
53. *Candida spp.* – 6 (*Candida parapsilosis* 5, *Candida krusei* 1)
54. *Pseudomonas mendocina* – 1
55. *Burkholderia gladioli* – 1
56. *Brevundimonas diminuta* - 1

UKUPNO 194 (1 po pacijentu)

IZOLATI KOJI SE PRIJAVLJUJU LABORATORIJSKOM PRIJAVOM 2015. godina

1. *Salmonella* spp. 76 (*Salm. Enteritidis* 63, *Salmonella* Typhimurium 5, *Salmonella* Agona 1, *Salmonella* Infantis 3, *Salmonella* Stanley 1, *Salmonella* Derby 1, *Salmonella* Goldcoast 1, *Salmonella* gr. B O:4 , i, -)

2. *Shigella flexneri* 0

3. *Shigella sonnei* 0

4. *Campylobacter* spp. 63

5. *BHS* gr. A / *Str. pyogenes* 48

6. *Chlamydia trachomatis* 6

7. *HBsAg* nosilaštvo 19

8. *anti HCV At* 25

9. *anti HIV At -Ag* 0

10. *TPHA* reaktivni serum 1

11. *Clostr. difficile* toxin A&B 79

12. *Giardia lamblia* ciste 3

13. izolati iz primarno sterilnih tečnosti (hemokulture i likvor) – 194 izolata (računajući 1 izolat / po pacijentu)

Kadar	Postojeći Kadar	Planirani kadar
dr.med. specijalista mikrobiolog, subpec kliničke mikrobiologije	1	1
dr.med.specijalista mikrobiologije	3	3
molekularni biolog	1	1
struk. med.-lab. tehnolog	1	1
laboratorijskih tehničara (SSS)	12	16
lekar na specijalizaciji iz medicinske mikrobiologije	1	1
peračice lab. posuđa, spremačice	2	2

NAPOMENA: Zbog izmene sistematizacije tokom 2015. godine , Centru za mikrobiologiju dodate su 2 peračice lab. posuđa, spremačice.

KOMENTAR UZ PLAN /IZVRŠENJE ZA 2015. GODINU

Iz priloženih tabelarnih prikaza može se videti da je godišnje plan za 2015. godinu usuglašen sa izvršenjem za 2014. godine, a opravdava se većim brojem uzoraka i traženih analiza po uputu izabranog lekara i uputa iz sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Povećen obim posla u 2015. godini zahteva i veća materijalna sredstva koja bi trebala biti opredeljena za poslove mikrobiologije u 2016. godini.

U okviru projekata koje finansira AP Vojvodina (2013 godina), mikrobiološka laboratorija je u 2014. godini počela sa radom na automatskom **VITEK analajzeru** (brza identifikacija bakterija i određivanje antimikrobne osetljivosti), koji će se prvenstveno koristiti za sekundarni nivo zdravstvene zaštite (bolnički pacijenti), u brzom dijagnostici infekcija krvi i drugih primarno sterilnih tečnosti, operativnih rana, itd. a što će svakako podići kvalitet usluga, prvenstveno na sekundarnom nivou.

*Takođe mikrobiološka laboratorija, kao **Referentna laboratorija za meningokok i hemofilus** će u toku 2015. godine primati i obrađivati izolate iz domena svojih aktivnosti, iako za to i dalje ne dobija finansijska sredstva.*

Broj analiza sanitarne mikrobiologije (koju ne finansira RZZO) je manji za oko 611 uzoraka u odnosu na plan za 2015. godinu.